Ազգ
Azg
armenian daily
15 ՄԱՅԻՍ 1999 ՇԱԲԱԹ # 89 (1834)

Առնվազն հարյուր ալբանացի է զոհվել Կոսովոյի Կորիշա գյուղի ռմբակոծումից

ԲԵԼԳՐԱԴ, 14 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Առնվազն հարյուր ալբանացի զոհվել եւ մի քանի տասնյակն էլ վիրավորվել են ՆԱՏՕ-ի օդուժի կողմից Կոսովոյի Կորիշա գյուղի գիշերային ռմբակոծումների ընթացքում: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, այդ մասին այսօր հաղորդել է բնակչության իրազեկման երկրամասային կենտրոնը: Կենտրոնի տվյալներով, զոհվածների թիվը կարող է էլ ավելի մեծ լինել, որովհետեւ ՆԱՏՕ-ի օդուժը հարվածներ է հասցրել նաեւ 500 ալբանացի գաղթականներից կազմված շարասյանը, որոնք, երկյուղելով ռմբակոծումներից, Կորիշա գյուղի շրջանից ուղեւորվում էին դեպի Ալբանիայի հետ սահմանը:

Ողբերգության ականատեսները լրագրողներին պատմել են, որ մի քանի կասետային ռումբեր գիշերն ընկել են այն ֆերմայի բակը, որտեղ պատսպարվել էր մոտավորապես 400 մարդ: Նրանք այստեղ գիշերելու էին եկել հարեւան անտառից, քանի որ նրանց տները ավելի վաղ ավերվել էին:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

«Հայկական բանաձեւը» Կոսովոյի ճգնաժամը լուծելու հի՞մք

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՄԱՅԻՍ, ՄՆԱՐՔ: «Ավելին, քան ինքնավարություն, պակաս, քան անկախություն»: Հենց այս բանաձեւի հիման վրա է այսօր միջազգային հանրությունը առաջարկում լուծել Կոսովոյի կարգավիճակի հիմնախնդիրը: Ամերիկացի հայտնի վերլուծաբան Պոլ Գոբլի կարծիքով, 21-րդ դարի շեմին միջազգային հանրությունը, պետականության կառուցվածքի եւ սկզբունքների քաղաքական համակարգում հիմնվելով փոխզիջման հասաստման հենց այդ տարբերակի վրա, փորձում է գտնել առկա հիմնախնդիրների լուծում, եւ առաջին հերթին՝ Եվրոպայի սրտում ծագած կոսովյան ճգնաժամի:

Հասկանալի է, որ Գոբլի այս գաղափարը, որը նա արտահայտել է «Ազատություն» ռադիոկայանի եթերից, չի կարելի համարել որպես ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի հեղինակավոր նախկին աշխատակցի բացարձակապես մասնավոր կարծիք:

Իտալիայի փոխվարչապետ-արտգործնախարար Վալենտինո Մարտելին, որն այս տարվա ապրիլի կեսերին այցելել էր Անդրկովկասի պետություններ, պատասխանելով այն հարցին, թե «Կոսովոյի փորձը» չի՞ վկայում արդյոք, որ միջազգային հանրությունը պետք է հարգի ազգերի ինքնորոշման իրավունքը այս կամ այն տարածաշրջանում տեւական խաղաղություն հաստատելու համար, բառացիորեն հայտարարել է. «Շատ դժվար է գտնել միջազգային իրավունքի եւ ՄԱԿ-ի երկու հիմնարար սկզբունքների՝ տարածքային ամբողջականության եւ ազգերի ինքնորոշման իրավունքի ներդաշնակեցման մեխանիզմը: Այսօր անհրաժեշտ է նոր ուղի գտնել»:

Հենց այդ «նոր ուղու» որոնման գաղափարը, որը պետք է միանշանակ բավարարի ինչպես պետության տարածքային ամբողջականության սկզբունքը, այնպես էլ ազգերի ինքնորոշման իրավունքը, ընկել է ղարաբաղյան հակամարտության հարցում Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի վարչակազմի նոր դիրքորոշման հիմքում: Դեռեւս մեկ տարի առաջ, երբ Եվրոպան դեռեւս ծանրաբեռնված չէր կոսովյան ճգնաժամով, Հայաստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավար Վարդան Օսկանյանը իր Գերմանիա կատարած առաջին պաշտոնական այցի ընթացքում հրապարակեց ղարաբաղյան հիմնախնդրի կարգավորման արդեն հայտնի «հայկական բանաձեւը»: Այն, ինչպես նշում է ամերիկացի վերլուծաբանը, այսօր կարող է Կոսովոյի հակամարտության կարգավորման համար հիմք դառնալ:

«Ոչ անկախություն, ոչ ինքնավարություն», հայտարարեց Օսկանյանը Բոննում, ընդգծելով, որ «հակամարտության փոխզիջումային լուծման ծեսքբերման եւ տարածաշրջանում տեւական խաղաղության հաստատման նպատակով Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակը պետք է անկախությունից ցածր լինի, բայց ինքնավարությունից բարձր»: Այդ սկզբունքը հենց հիմք ծառայեց Լեռնային Ղարաբաղի գծով ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի վերջին առաջարկությունների համար, որոնք հանդես եկան «ընդհանուր պետություն» հիմնադրույթով:

Չնշանակելով պետականության համապարփակ համակարգի վերջնական խորտակում, միջազգային դիվանագիտական մտքի եւ, մասնավորապես, աշխարհում ընդհանուր իրավիճակի նման զարգացումն, այնուամենայնիվ, խոսակ վկայում է այդ համակարգի որոշակի տարրերի փոփոխությունների մասին, գտնում է Պոլ Գոբլը: Վերջիններիս թվին ամերիկացի վերլուծաբանը վերագրում է արդեն միջազգային համակարգի ադապտացումն այն իրականությանը, որի շրջանակներում այս կամ այն պետության ներքին գործերին միջազգային միջամտությունը ներկայումս լիովին ընդունելի է համարվում: Իսկ դա, իր հերթին, որոշակիորեն սահմանափակում է պետական ինքնիշխանության հասկացության բացարձակությունը: Գոբլի կարծիքով, այդ հիմնադրույթն է ընկած նաեւ ՆԱՏՕ-ի նոր ռազմավարության հիմքում:

«Աշխարհն այսօր պատրաստ է ընդունել այն բանի հնարավորությունը, որ որոշակի տարածքներ կարող են բավարարվել ավելի մեծ կարգավիճակով, քան ինքնավարությունն է, բայց ավելի փոքրով՝ քան անկախությունն է», գտնում է Պոլ Գոբլը:

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Իգմիրյան հիմնադրամը 3 միլիոն դոլար է նվիրում Հայաստանում փոքր բիզնեսի զարգացման համար

ՖԼՈՐԻՆՍ ԱՎԱԳՅԱՆ

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ: Մայիսի 4-ին ՄԱԿ-ում Հայաստանի ներկայացուցչության գրասենյակում կայացած տպավորիչ արարողության ընթացքում Իգմիրյան հիմնադրամի նախագահ Տիգրան Իգմիրյանն ու Եվրասիա հիմնարկության նախագահ Չարլզ Վիլյամ Մեյնսը ստորագրեցին 3 միլիոն դոլարի համաձայնագիր Հայաստանում մանր բիզնեսի զարգացմանը վարկ տրամադրելու համար: ՄԱԿ-ում Հայաստանի դեսպան Մովսես Աբելյանի ներկայությամբ կայացած արարողության ընթացքում պրն Մեյնսն ասաց, որ Իգմիրյանի դրամաշնորհը իրենց ցարդ ստացած մեծագույն գումարն է Մ. Նահանգների կառավարության հայթայթած միջոցներից հետո: Այն ավելի քան կրկնապատկելու է «Եվրասիա» հիմնադրամի տրամադրելիք միջոցները եւ կենսական է Հայաստանի համար: Նա հայտարարեց, թե Իգմիրյան ընտանիքը հասկացել է, որ սկզբնական շրջանում Հայաստանը կարիք ունի մարդասիրական օգնության, իսկ այժմ՝ գործիքին, որի միջոցով մարդիկ կարող են սեփական ոտքերի վրա կանգնել փոքր բիզնեսի միջոցով: Այս ճանապարհով, ասաց նա, շատ ավելի մեծ վարկեր կտրամադրվեն հայ ձեռներեցներին, եւ աշխատանքի շուկան կընդարձակվի:

Հիշեցնենք, որ Իգմիրյան հիմնարկության այս վերջին նախաձեռնությունը հաջորդում է մի շարք ծրագրերի, որոնք Հայաստանում իրականացվել են նույն հիմնարկության կողմից. Երեւանի պետհամալսարանի գրադարանի ամբողջացում, Ռազմական ակադեմիայի սպայակազմի կացարանների եւ ճաշարանի կառուցում, կրթական օգնություն եւ Ս. Էջմիածնին նպաստ: «Մրանք էին իմ ծրագրերը, երբ ես առաջին անգամ եղա Հայաստանում իր դժվարին օրերին, ասաց Տիգրան Իգմիրյանը: Սակայն այժմ ժամանակն է ավելի ակտիվ լինելու: Այս վերջին դրամաշնորհի նպատակն է օգնել հայաստանցի գործարար մարդկանց երկրում ստեղծելու ամուր միջին խավ»:

Միջին խավի ստեղծում: Ահա գերխնդիրը:

Խմբագրության կողմից ավելացնենք, որ Տիգրան Իգմիրյանը ծնունդով է Շվեյցարիա: Նաեւ սփյուռքում կրթական եւ մշակութային բազմաթիվ ծրագրերի իրականացման նպաստողն է: Իգմիրյան հիմնարկության հայաստանյան ծրագրերի իրականացման գործում իր խորհուրդներով մեծ նպաստ է բերել նաեւ շվեյցարահայ ծանոթ գրող ու մտավորական, մեր թերթի երբեմնի աշխատակից Հակոբ Սարգսյանը:

Ձերբակալվեց Արշո Բլեյանը

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մայիսի 14-ին, ժամը 14.00-ին, ՀՀԸ վարչության շենքում պետք է տեղի ունենար Արշո Բլեյանի պաշտպանության հասարակական խորհրդի հրավիրած «Կլոր սեղանը», սակայն տեղի չունեցավ, քանի որ, ինչպես հայտնեց այդ խորհրդի ղեկավար Գեորգի Վանյանը, ժամը մոտ 13.30 ձերբակալվել է «Նոր ուղի» կուսակցության նախագահ, Մխիթար Սեբաստացի կրթահամալիրի տնօրեն Ա. Բլեյանը:

Խորհրդի անդամ Գեւորգ Հակոբյանը լրագրողներին ասաց, որ Ա. Բլեյանին ձերբակալել են կրթահամալիրի բակում, աշակերտների եւ ուսուցիչների ներկայությամբ: Դրոշակի բակում է միայն պարզվել, որ այսօր նրան ձերբակալման թույլտվություն է ստորագրված եղել:

Ինչպես հայտնեցին Երեւան քաղաքի դատախազությունում, Ա. Բլեյանը ներկայումս գտնվում է ՔՆՆչական մեկուսարանում, իսկ քաղաքի դատախազությունը միջնորդություն է ներկայացրել Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարան՝ նրա նկատմամբ կալանքը որպես խափանման միջոց ընտրելու համար:

Ս. Խարրազի. «Մերձավոր Արեւելքի ապագան պատկանում է պաղեստինցիներին եւ ոչ թե Իսրայելին»

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Եռօրյա այցով Սիրիայում գտնվող Իրանի նախագահ Խաթամին մայիսի 14-ին Դամասկոսում հանդիպել է այն պաղեստինցիներին, ովքեր չեն ընդունում Յ. Արաֆաթի որդեգրած պաղեստինա-իսրայելյան խաղաղության քաղաքականությունը: Նա վերջիններիս վստահեցրել է, որ տարածաշրջանի ապագան պատկանում է պաղեստինցիներին եւ ոչ թե Իսրայելին: Խաթամին ողջունել է պաղեստինցիների անզիջում պայքարը ու նրանց հրավիրել է Իրան:

Ըստ «Ազատություն» ռադիոկայանի, Թեհրանը ընդդիմանում է մերձավորարեւելյան խաղաղության գործընթացի ներկա հիմնադրույթներին: Խաթամին արդեն երկու անգամ հանդիպել է Սիրիայի նախագահի հետ, բայց արդյունքների մասին ոչինչ չի հրապարակվել: Միայն հայտնի է, որ քննարկել են տարածաշրջանում ծավալվող հակաարաբական ու հակամահմեդական միտումները: Մայիսի 14-ին Խաթամին հանդիպել է նաեւ Լիբանանից ժամանած «Հըզբոլլահ»-ի ներկայացուցիչների հետ: Թեհրանը սատարում է «Հըզբոլլահ»-ին:

Ստեփաշինը արձակուրդ ուղարկեց նաեւ Ռոբերտ Մարգարյանին

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՄԱՅԻՍ, ՄՆԱՐՔ: ՌԴ վարչապետի պաշտոնակատար Սերգեյ Ստեփաշինը Մստիսլավ Աֆանասեւին նշանակել է կառավարության աշխատակազմի ղեկավարի ժամանակավոր պաշտոնակատար՝ Յուրի Զուբակովի փոխարեն: Ինչպես հաղորդել են Ռուսաստանի կառավարության աղբյուրները, միեւնույն ժամանակ Վլադիմիր Էնգելսբերգը նշանակվել է նախարարների կաբինետի աշխատակազմի քարտուղարի ժամանակավոր պաշտոնակատար՝ Ռոբերտ Մարգարյանի փոխարեն: ՌԴ կառավարության տեղեկատվության վարչության ղեկավարի տեղակալ Անդրեյ Կորոսկովը պարզաբանել է, որ Զուբակովն ու Մարգարյանը զբաղեցրած պաշտոններից չեն ազատվել, այլ գտնվում են արձակուրդում: ՄՆԱՐՔ-ի ունեցած տվյալներով, ամենայն հավանականությամբ, Զուբակովն ու Մարգարյանը մոտ ժամանակներս կանցնեն այլ աշխատանքի:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ

HSBC-ն գնեց աշխարհի երկու խոշոր ֆինանսական հսկաներին

Ինչպես տեղեկացնում է HSBC-ի երեւանյան մասնաճյուղի մամլո տեղեկատվությունը, աշխարհի խոշորագույն բանկային խմբերից մեկը՝ HSBC հոլդինգը գնում է աշխարհի մյուս երկու խոշոր ֆինանսական հսկաներ «Ռիփաբլիք Նյու Յորք» կորպորացիան եւ «Սաֆրա Ռիփաբլիք հոլդինգը»: Սա թերեւս կարող է դառնալ դարավերջի խոշոր գործարքներից մեկը «Կրայզլեր» եւ «Դայմլեր» ընկերությունների միաձուլումից հետո, եւ մեկ անգամ եւս ապացուցում է, որ աշխարհում խորանում է տնտեսական գլոբալիզացիան: HSBC-ն վերոհիշյալ երկու խոշոր խմբերի բաժնետոմսերը գնել է մոտ 10.3 միլիարդ ԱՄՆ դոլարով: Այս գործարքը HSBC-ի համար ունի երեք կարեւոր ռազմավարական նպատակ: Առաջին, այդ գործարքով կկրկնապատկվի HSBC-ի բանկային ծառայությունների ծավալը, որի արդյունքում կանխատեսվում է հաճախորդների թվի ավելացում մոտ 30 հազարով՝ հատկապես Լատինական Ամերիկայում, Եվրոպայում եւ Ասիայում: Երկրորդ՝ HSBC-ն կընդլայնի ԱՄՆ տեղական անհատական եւ կոմերցիոն բանկային գործունեությունը: Եվ վերջապես երրորդ՝ հոլդինգը կընդլայնի իր համաշխարհային գործունեությունը:

Տեղեկացնենք, որ «Ռիփաբլիք Նյու Յորք» կորպորացիան 83 մասնաճյուղ ունի միայն Նյու Յորքում, ինչպես նաեւ 36 մասնաճյուղեր եւ ներկայացուցչություններ աշխարհի մյուս ծայրերում: Իսկ մյուս «Սաֆրա Ռիփաբլիք հոլդինգը» մասնաճյուղեր ունի Շվեյցարիայում, Ֆրանսիայում, Լյուքսեմբուրգում եւ այլուր: Ինչ վերաբերում է HSBC-ին, ապա վերջինս ունի ավելի քան 5 հազար գրասենյակ աշխարհի 75 երկրներում եւ տարածքներում, 1998 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի ընդհանուր ակտիվները կազմել են 483 մլրդ ԱՄՆ դոլար, իսկ ընդհանուր կապիտալը 41 մլրդ դոլար:

Գ. Մ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ ընթացիկ

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ավանդական կուսակցությունները իրենց տեղը պետք է ունենան

Ասում է ՀՌԱԿ Շիրակի շրջանակի ղեկավար Անտոն Փիլոյանը

ՀՌԱԿ Շիրակի շրջանակի գործիչ, կուսակցության Հանրապետական վարչության անդամ Անտոն Փիլոյանի գնահատմամբ, ներկա ընտրական օրենսգրքի լուրջ թերություններից մեկը ընտրական հանձնաժողովների կազմավորման ամրագրված կարգն է: Խոսքը վերաբերում է հանձնաժողովներում կուսակցություններին տեղերի տրամադրմանը մասնավորապես ստորագրահավաքի ոչ միշտ հավաս ներշնչող արդյունքների հիման վրա: Ըստ պրն Փիլոյանի, եթե խորհրդարանում պատգամավորական տեղեր կարելի է ստանալ միայն ընտրությունների արդյունքներով, ապա հանձնաժողովների կազմում, ընտրությունների կազմակերպման, վերահսկման ու արդյունքների ամփոփման գործում ազգային ավանդական կուսակցությունները իրենց կայուն տեղը պետք է ունենան: Այս իմաստով ցավալի է, որ Շիրակի ռամկավարները պետք է մայիսի 30-ին ընտրական տեղամասերում ներկա կլինեն՝ միայն վստահված անձանց եւ տեղական դիտորդների համեմատաբար սահմանափակ իրավասություններով: Նրանց ղեկավարն, այնուամենայնիվ, հավատում է, որ հանձնաժողովներում տարբեր կուսակցությունների ներկայացուցիչների ընդգրկվածության ներկա պայմաններում հնարավոր է անցկացնել արդար ընտրություններ: Դրան այստեղ կարող են խանգարել ընտրողների ցուցակներում կեղծիքների ու սխալների առկայությունը, քվեարկության ընթացքում որոշ տեղամասերում ընտրողների կամքի վրա քաղաքային հեղինակությունների ճնշումը եւ նման բաներ, որոնց կանխմանն ուղղված մի շարք առաջարկություններ իրենք ժամանակին ներկայացրել են տեղական ինքնակառավարման մարմնին:

Անդրադառնալով բուն ընտրություններում ՀՌԱԿ-ի հնարավորություններին, պրն Փիլոյանը հիշեցրեց, որ նախորդ խորհրդարանական ընտրություններում կուսակցությունը համենայն դեպս Գյումրիում ձայների 5 տոկոսի «արգելքը» հաղթահարել էր: Եվ անցած անգամվա պես աշխատելու դեպքում հնարավոր է հաջողությունը կրկնել, եթե, իհարկե, իրենց էլ տրամադրվի անհրաժեշտ կազմակերպչական եւ այլ օգնություն: Զգալիորեն շահագրգռող հանգամանք կարող էր լինել նաեւ տեղի որեւէ ներկայացուցչի ընդգրկումը կուսակցության համամասնական ցուցակի, ասենք առաջին յոթնյակում, ինչը ցավոք չի արվել: Իսկ աշխատանք այստեղ իրոք կատարվում է: Իրենք աշխատում են մարդկանց ծանոթացնել ռամկավար կուսակցության գաղափարներին, կոնկրետ օրինակներով ներկայացնել նրա անցյալ եւ ներկա ազգանվեր գործունեությունը, նաեւ կուսակցության տնտեսապես կարող այն գործիչներին, որոնք կարող են էական ներդրումներ ապահովել հանրապետության համար:

Ըստ Ա. Փիլոյանի, մյուս կուսակցություններից նոր ԱԺ-ում երեւի իրենց տեղերը կունենան Կոմկուսը, «Միասնություն» դաշինքը, ՀՅԴ-ն, ինչ-որ չափով «ԱԻՄ+» դաշինքը, եթե հավատանք ստորագրահավաքներին՝ նաեւ «Օրինաց երկիրը»:

Պատասխանելով մեր հարցադրմանը, Շիրակի շրջանակի ղեկավարը ցավ հայտնեց, որ մարզի մեծամասնական 7 ընտրատարածքներից ոչ մեկում չեն առաջադրվել ՀՌԱԿ-ի անդամ թեկնածուներ: Մենք, ասաց նա, կուսակցության շարքերում Գյումրիում ունենք բավականին արժանավորներ, որոնք կարող էին մասնակցել ընտրապայքարին: Չմասնակցելու պատճառը նրանց... ֆինանսատնտեսական վիճակն է: Պատգամավորության թեկնածուները մեծ գումարներ պիտի ծախսեն: Իսկ այդ մարդիկ նման հնարավորություն չունեն:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Լույս տեսավ Ժիրայր Լիպարիտյանի նոր գիրքը

«Բլու Կրեյն Բուքս» ամերիկյան հրատարակչությունը հաղորդեց, որ Քեմբրիջում (Մ. Նահանգներ) լույս է տեսել նախկին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի գլխավոր խորհրդական, պատմաբան Ժիրայր Լիպարիտյանի գիրքը՝ «Պետականության մարտահրավերը. Հայկական քաղաքական միտքը անկախությունից ի վեր» (The Challenge of Statehood, Armenian Political Thinking Since Idependence) վերնագրով: Գիրքը ներկայացնում է հեղինակի վերլուծությունները Հայաստանի եւ հայության դիմագրաված գերխնդիրների վերաբերյալ: «Գիրքը բարձրացնում է մի շարք ցավոտ հարցեր եւ վերլուծում քաղաքական լիդերների եւ կուսակցությունների դիրքորոշումներն ու վարած քաղաքականությունը», հայտարարել է Լիպարիտյանը գրքի լույս ընծայման առթիվ: «Այս գիրքը վերջին տասնամյակի ոչ պատմությունն է եւ ոչ էլ որեւէ տեսակի հուշագրություն: Այն մտահոգությունների հավաստումն է եւ հրավեր՝ ռացիոնալ քննավեճի մի շարք հնարավորությունների եւ ընտրանքների շուրջ, ինչը պակասում է ոչ միայն սփյուռքում, այլեւ Հայաստանում եւ Ղարաբաղում», ասել է նա:

Ժ. Լիպարիտյանի նախորդ երկու մենագրությունները լույս են տեսել 1988 եւ 1991 թթ.-ին: Առաջինը կոչվում էր «Ղարաբաղյան թղթածրար», իսկ երկրորդը՝ «Հայաստանը խաչմերուկի առջեւ»: Երկուսն էլ անգլերեն: Հանրապետության նախկին նախագահի նախկին ավագ խորհրդականը ներկայումս միջազգային հարցերի գծով խորհրդական է Քեմբրիջի համալսարանում:

Վճռաբեկ դատարանի շենքում մայիսի 14-ին սկսվեց 98 թ. հունվարի 29-ին Չրվեժի ամառանոցում ձերբակալված Արմեն Տեր-Սահակյանի ու նրա զինված խմբի դատավարությունը: Մեկ տարուց ավելի տեւած նախաքննության արդյունքում կազմվել է 36 հատոր քրեական գործ, որի երկու հատորը միայն մեղադրական եզրակացությունն է:

Դատարանի դահլիճում բավականին մեծ տեղ էր հատկացվել տուժողներին, որոնք մեծ թիվ էին կազմում: Հիշեցնենք, որ ամբաստանյալները մեղադրվում են ՀՀ դատախազության նախկին քննչական վարչության պետ Վլադիմիր Գրիգորյանին, Աշտարակի շրջգործկոմի նախագահ Հովհաննես Սուքիասյանին, նրա վարորդ Վարուժան Աբրահամյանին, Համբարձում Ղանդիլյանին, նրա վարորդ Հակոբ Ունիկյանին, Ժորա Իսահակյանին, Կարեն Ռաֆայելյանին սպանելու եւ այլոց դեմ մահափորձ կատարելու համար:

Արմեն Տեր-Սահակյանի խմբին մահապատիժ է ներկայացված

Քրեական գործը հանձնվել է Ավանի եւ Նոր Նորքի առաջին ատյանի դատարան: Դատական նիստը նախագահում է դատավոր Գագիկ Պողոսյանը: Պետական մեղադրանքը պաշտպանում են ՀՀ դատախազության երեք դատախազներ՝ Կորյուն Փիլոյանը, Ավագ Ավագյանը՝ հիմնական մեղադրող Արմեն Աշրաֆյանի գլխավորությամբ:

Սույն գործով մեղադրվող ինը ամբաստանյալներին՝ Արմեն Տեր-Սահակյան, Արշակ Շուխյան, Սուրեն Հարությունյան, Ալիկ Գրիգորյան, Իսրայել Սարգսյան, Սարգիս Գրիգորյան, Ավագ Դավթյան, Գեւորգ Դարբինյան եւ Աղասի Ավետիսյան, նախաքննական մարմինը մեղադրանք է առաջադրել օրենսգրքի 72 հոդվածով բանդայի անդամ, որի համար մահապատիժ է նախատեսվում:

Բացի սույն հոդվածից, ամբաստանյալներից հինգին ներկայացվել են նաեւ այլ մեղադրանքներ, որոնցով դարձյալ բարձրագույն պատիժ է նախատեսվում: Ամբաստանյալներին տեղավորեցին նախորդ դատավարություններից ժառանգություն մնացած վանդակներում, բացառությամբ ամբաստանյալ Աղասի Ավետիսյանի, որի նկատմամբ խափանման միջոց կալանք չի կիրառվել:

Անդրանիկ դատական նիստում նախագահողը պարզեց ամբաստանյալների ինքնությունը, ըստ որի, բարձրագույն կրթություն ունեն երկուսը՝ Արմեն Տեր-Սահակյանը եւ Իսրայել Սարգսյանը: Երեքը՝ Ա. Տեր-Սահակյան, Արշակ Շուխյան եւ Սուրեն Հարությունյան, նախկինում դատապարտված են եղել: Ամբաստանյալները ներկայացրին իրենց պաշտպաններին, որոնց մեջ հանրահայտ անուններ չկային: Ամբաստանյալներից երկուսը՝ Գեւորգ Դարբինյանն ու Արշակ Շուխյանը հրաժարվեցին պաշտպան ունենալուց, համոզված լինելով, թե կարող են իրենց պաշտպանել: Հատկապես Արշակ Շուխյանը հաստատակամ մնաց իր կարծիքին, մանավանդ որ արդեն «մեղայականով է հանդես եկել»:

«Գործով մեղադրյալ Արմեն Տեր-Սահակյանը առանձին քաղաքացիների եւ պաշտոնատար անձանց վրա հարձակումներ գործելու, վերջիններիս կողմից իրենց ծառայողական պարտքը կատարելու կապակցությամբ նրանց սպանելու եւ այլ հանցագործությունների կատարման նպատակով 92 թ. ամռանը ՀՀ ներքին գործերի նախարար Վանո Սիրադեղյանի հանձնարարությամբ, հովանավորությամբ ու աջակցությամբ կազմակերպել է կայուն, զինված, հանցավոր բանդա...», ասվում է մեղադրական եզրակացությունում, ուստի սպասելի էր, որ դատավարությունն սկսվեր տուժողների անեծք-հայհոյանքներով, որոնց սուր ալիքն ամբաստանյալներից առավել ուղղված էին Վանո Սիրադեղյանին: Դատական նիստի ավարտին կողմերի միջեւ լեզվակռիվը, անեծքներն ու հայհոյանքները վերածվեցին ծեծկռտուքի: Դատարանի բակում Աշտարակի շրջգործկոմի նախկին նախագահի հարազատները ծեծել էին ամբաստանյալ Սուրեն Հարությունյանի հարազատներին: Միջադեպը սպասելի էր իրավապահ մարմինների համար, որոնք ոստիկանների մեծ խմբերով ձգտում էին օրինականություն պահպանել դահլիճում: Խստապահանջությունը բերել էր նրան, որ ժամը 11-ից հետո դատարանի դահլիճ չկարողացան մուտք գործել ոչ տուժողների ներկայացուցիչները, ոչ ամբաստանյալների ծնողները, ոչ էլ լրագրողները:

Նախագահի որոշմամբ, դատավարությունը հետաձգվեց մեկ շաբաթով՝ պաշտպանական կազմում ներգրավված երկու փաստաբանների գործի նյութերին ծանոթանալու հնարավորություն ընձեռելու համար: Դատական հաջորդ նիստը նշանակվեց մայիսի 24-ին:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Շնորհանդես կառավարության ընդունելությունների տանը

Երեկ կառավարության ընդունելությունների տանը շնորհանդեսի հանդիսավոր արարողություն էր. կառավարության, ՍԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի հայաստանյան գրասենյակի (ՅՈՒՆԻՍԵՖ) եւ «Փրկել երեխաներին» հիմնադրամի համատեղ ջանքերով 1998 թ. ընթացքում պատրաստվել եւ տպագրվում է «Հայաստանում երեխաների եւ կանանց իրավիճակի վերլուծությունը»: Շնորհանդեսի արարողությունը բացեց հանրապետության առաջին տիկին Բելլա Քոչարյանը: «Երեխաները միշտ էլ եղել են հայկական հասարակության ուշադրության կենտրոնում: Որքան էլ դժվար ժամանակներ են մեր ժողովրդի համար, այդ գերակայությունը պետք է պահպանվի. երեխաների հեռանկարը երկրի զարգացման հեռանկարն է: Եկեք անմասն չմնանք դրանից», ասաց տկն Քոչարյանը զեկույցը կարեւորելով երեխաների եւ կանանց խնդիրների լուծման ուղիների հստակեցման եւ արդյունավետացման առումով:

Զեկույց-վերլուծությունն ընդգրկում է բոլոր տնտեսական, քաղաքական, սոցիալական եւ վարչական ոլորտները, մասնավորապես ընտանիքի եւ համայնքի, երեխաների եւ կանանց, խմելու ջրի եւ շրջապատի սանիտարական վիճակի, կրթության, մանկական թափառաշրջիկության եւ այլ խնդիրներում առկա իրավիճակը թվերով ու փաստերով: Զեկույցի հրապարակումը ողջունեցին եւ արժեւորեցին ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի Անդրկովկասի ներկայացուցիչ Բորիս Տոլստոպյատովը, ՀՀ ԱԳ փոխնախարար Արմեն Բայբուրդյանը, սոցապ փոխնախարար Դավիթ Ազատյանը, կրթության փոխնախարար Արա Թոփուզյանը, առողջապահության փոխնախարար Սեւակ Ավագյանը՝ խոսելով իրենց ոլորտներում առկա խնդիրների մասին: Բոլոր նրանց, ովքեր աջակցել են վերլուծության մեջ ընդգրկված նյութերի պատրաստմանը, շնորհակալություն հայտնեց «Փրկել երեխաներին» հիմնադրամի հայաստանյան գրասենյակի տնօրեն Միշել Լիպները՝ նշելով, որ համատեղ աշխատանքի ընթացքում Հայաստանի կառավարությունն ապացուցել է, որ հանձնառու է երեխաների կյանքի բարելավմանը: «Երեխաների համար կատարված ներդրումը ներդրում է ապագայի համար», ասաց նա:

Հուսանք, որ վերլուծությունն իսկապես կնպաստի երեխաների եւ կանանց խնդիրների լուծմանը եւ կօգնի քայլ առ քայլ շտկել իրավիճակը նշված ոլորտներում:

Լ. Պ.

Սիրելի հայրենակիցներ

Դիմում ենք ձեզ օգնելու մեր կարիքավոր հայրենակիցներին:

Եթե տանը ունեք ձեզ համար ոչ պիտանի հագուստ, կոշիկ, կենցաղային իրեր, կարող եք հանձնել հետեւյալ հասցեով՝ Պուշկինի-38, «Գթություն» հայկական բարեգործական միություն, հեռ. 58-76-21:

ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ

Սեփական ձայնի իրավունքով

Նա չի խաղում...

Մարդն առհասարակ լավ է ճանաչվում դժվարին, ինչպես ասում են՝ ոչ ստանդարտ իրավիճակներում: Գրողները դրանք անվանում են «սահմանային իրավիճակ»: Այսինքն, դժվարությունն է դառնում այն սահմանը, որտեղից զատվում է մարդկայինն անմարդկայինից, գեղեցիկը՝ տգեղից, չարը՝ բարուց:

Եվ լավ է երեւի, որ մեզ՝ շարքայիններիս համար, կա գոնե այդ հնարավորությունը՝ ավելի լավ ճանաչելու մարդուն, նրանց, ովքեր ուզում են լինել ոչ թե սոսկ կանչվածների, այլ ընտրվածների մեջ:

Ես մի հատիկ ձայն ունեմ: Այն ինձ համար շատ թանկ է, որովհետեւ դա այն ամբողջ թանկն ու նվիրականն է, ինչը երկրի համար այս դժվարին պահին կարող եմ նվիրել նրան: Ես եւ ինձ նման շատերը մեզ համար թանկ այդ ձայնը նախկինում տվել ենք նաեւ ուրիշներին, որոնք պատգամավոր դառնալու հաջորդ օրը եւեթ մոռացել են իրենց ընտրողներին, նրանց հոգսն ու ցավը՝ մտահոգվելով միայն անձնական բարեկեցության հարցերով: Բայց այս տասը տարին միայն ընտրվողինը չէր, նաեւ մերը, որովհետեւ մենք էլ արդեն նախկին միամիտները չենք եւ կարողանում ենք տարբերել բացը լորից:

Այս անգամ ես որոշել եմ իմ ձայնը տալ Դավիթաշենի, հիմա արդեն նախկին թաղապետ Ռուբեն Գեւորգյանի օգտին: Մարդ, որին կարելի է կամ ընդունել, կամ չընդունել իր տեսակում, բայց որին անհնար է մեղադրել հայրենիքը կամ ժողովրդին քիչ սիրելու մեջ: Փաստերի համար հեռուն գնալու հարկ չկա, դրանով լի է նրա կենսագրությունը, որի մանրամասներով, կարծում եմ, չարժե ծանրաբեռնել ընթերցողներին:

Ռուբեն Գեւորգյանը գործի մարդ է, նա չի հարգում խաղը, եւ ինքն էլ երբեք չի խաղում: Այնպիսին է, ինչպիսին կա՝ ոչ ավել, ոչ պակաս: Ինձ եւ բազմաթիվ դավիթաշենցիների Ռուբեն Գեւորգյանը վերջերս պարզապես հիացրեց ընտրություններից առաջ իր դրսեւորած արժանապատիվ ու շիտակ մի քայլով եւս. հրաժարվեց թաղապետի պաշտոնից՝ քաղաքական պայքարում հրապարակ ազատելով քաղաքակիրթ մրցակցության համար: Դա նախընտրական ժեստ չէ, կարծում եմ, այլ հոգեբուխ քայլ: Նրանք, ովքեր մոտիկից գիտեն այդ խստահայաց մարդուն, քաջ գիտեն նաեւ նրա հոգու թույլ, մի տեսակ անպաշտպան շերտերը, ինչն էլ նրան ստիպում է գրիչ վերցնել եւ գրել իր կյանքի, ապրումների մասին:

Թաղամասի բազմաթիվ բնակիչներ համոզված են, որ Ռուբեն Գեւորգյանը չի դավաճանում իր սկզբունքներին, որովհետեւ ժողովրդասիրությունն ու հայրենասիրությունը նրա մեջ գենետիկ հատկանիշներ են: Կարծում եմ, մեզ խորհրդարանում հենց այդպիսիք են պետք, որոնք չեն հարգում պատեհապաշտությունը եւ իրենց կատարածը չափուկշռի են բերում սեփական պատվի, արժանապատվության եւ երկրին օգնելու բարձր սկզբունքներով:

ՋԱՎԱՀԻՐ ԱՅՎԱԶՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 529353, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՈՐԵԱՆ /հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայութիւն /562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Յօդուածը «Ազգին» պատկանում է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

«Մենք ապրում ենք մի երկրում, որը զարգացման ծրագիր չունի»

«Միասնություն» դաշինքի չափազանց տարբեր, ըստ այդմ իրար լրացնող լիդերները Վազգեն Սարգսյանն եւ Կարեն Դեմիրճյանը երեկ հանդիպում էին նախաձեռնել ուսանողության հետ «չեզոք տարածքում» Արամ Խաչատրյան մեծ համերգասրահում: Դահլիճը չափավոր լիքն էր. ուսանողներին հետաքրքրող հարցերը բազմազան, սկսած կրթական խնդիրներից մինչեւ Պրիմակովի պաշտոնանկությունը: Եթե Կարեն Դեմիրճյանը, հարցերին պատասխանելով, աշխատում էր ուսանողների սրտով գնալ, ապա Վազգեն Սարգսյանն իր պատասխաններում երբեմն կտրուկ էր եւ նրանց սիրաշահելու փորձ չարեց:

Ուսանողներ-Կարեն Դեմիրճյան

– Պրիմակովի դեմքի կրկնությունը Հայաստանում հնարավոր համարո՞ւմ եք:

– Ոչ: Եթե վարչապետը լավ է աշխատում, թող շարունակի աշխատել, վատ է աշխատում՝ թող հեռանա: Պրիմակովի դեմքը չի կրկնվի, որովհետեւ Պրիմակովը վատ չէր աշխատում:

– Էլեկտրաէներգիայի սակագների վերաբերյալ ի՞նչ եք մտածում:

– Մեր կարծիքով, առաջագա խորհրդարանը պետք է նորից անդրադառնա այդ հարցին: Պետք է սահմանվեն խելքին մոտ գներ, որ ոչ ժողովրդին վնասեն, ոչ՝ գործին: 37 տոկոս կորուստներն անհեթեթություն են, պետք է վերացվեն:

– Ձեզ չի՞ թվում, թե կրթության համակարգը քայքայման եզրին է եւ, Բլեյանից սկսած, սխալ ռելսերի վրա է:

– Ակսուալ, ճիշտ հարց եք տալիս: Մեր կուսակցությունը կրթության խնդիրը շատ է կարեւորում: Այո, կրթության համակարգը փլուզման եզրին է, հատկապես՝ դպրոցական կրթությունը: Դարավոր ավանդույթներ ունեցող դպրոցը պետք է պրոգրեսիվ-կոնսերվատիվ լինի, չի կարելի թույլ տալ, որ ամեն նոր նախարար իր անձնական ֆաղաքականությունը վարի: Նախարարը պետք է պետական քաղաքականություն իրականացնողը լինի, ինքնագործունեությանը վերջ պետք է տրվի:

– Աշխատատեղեր ստեղծելու ի՞նչ ծրագրեր ունեք:

– Որ թվարկեմ, պիտի ասեք՝ Դեմիրճյանն անցյալ տարվա բաներն է ասում: Ի՞նչ է փոխվել անցյալ տարվանից, որ նոր բան ասեմ: Գործազրկության թուլացումը մեր առաջին խնդիրն է լինելու:

– Շինարարության մասին ի՞նչ կասեք:

– Դուք գիտեք, որ ես շինարարությունը շատ եմ սիրում: Այսօր շինարարությունը փլուզման եզրին է: Մանր-մունր օբյեկտներ կառուցվում են, բայց կապիտալ շինարարության հնարավորություն չունենք: Եղած բազայի 90 տոկոսը վաճառվել է կամ թալանվել: Սա իմ անձնական մորմոքն է:

– Եթե Ձեզ վարչապետի պաշտոն առաջարկվի, կընդունե՞ք:

– Դա անձնական խնդիր է, չեմ պատասխանի:

– Գյուղատնտեսության ոլորտում ի՞նչ եք անելու:

– Գյուղատնտեսությունը չի ձեւավորվել իր նոր կացութաձեւում: Մենք ապրում ենք մի երկրում, որը զարգացման ոչ մի ծրագիր չունի: Պետք է մի լավ թափահարել, ճկուն պետական կառուցվածք, կարգուկանոն ստեղծել: Մնացածն ածանցյալ է:

– ՀՅԴ-ի հետ համագործակցությունը հնարավոր համարո՞ւմ եք:

– Բոլորի հետ էլ հնարավոր համարում եմ, եթե հայրենիքի հզորացմանը նպաստելու նպատակով է:

– Պատգամավորական անձեռնմխելիության մասին ի՞նչ կասեք:

– Էդ հարցն առաջինը մեր դաշինքն է բարձրացրել, հիմա բոլորը դրանից են խոսում. ասված երգ է՝ 20 օր առաջ մեր ծրագիրը ներկայացնելիս ենք ասել: Քաղաքական հետապնդումներ չպետք է լինեն, բայց եթե պատգամավորը խուլիգան է, գողություն է արել, պետք է պատասխան տա: Ընդհանրապես դեպուտատների ետկանչի օրենք պետք է ընդունվի:

– Մամուլն իրեւ չորրորդ իշխանություն ինչպե՞ս եք գնահատում:

– Այսօրվա մամուլը համարձակ է, օպերատիվ եւ հասարակական գործոն է դարձել: Քիչ են անալիտիկ հոդվածները, առանձին դեպքերում սուբյեկտիվիզմ կա:

– Վազգեն Մանուկյանի ծրագրի հետ ընդհանուր եզրեր ունեիք նախագահական ընտրություններում, համագործակցության հեռանկարներ տեսնո՞ւմ եք:

– Այո, շատ լավ հեռանկարներ եմ տեսնում. նրա հետ նույնիսկ բանակցություններ ենք վարել: Ինչ վերաբերում է ծրագրերին, բոլոր կուսակցությունների ծրագրերի 90 տոկոսը համարյա նույնն են, որովհետեւ պրոբլեմներն ընդհանուր են. տարբերությունը լուծման ճանապարհներն են:

– Թոշակառուները երկիրը գոնե 60-70 տոկոսով վերականգնված տեսնելու հույս ունենա՞ն:

– Ես 67 տարեկան եմ եւ համոզված եմ, որ կտեսնեմ այդ բանը: Ավելի երիտասարդներն, ուրեմն՝ կտեսնեն ու կտեսնեն...

Ուսանողներ-Վազգեն Սարգսյան

– Հարցերի մեծ մասն ինձ է ուղղված, բայց հիմնականում ծնողների հարցեր են՝ մասնավոր խնդիրներ, իսկ ես կարծում էի, թե հանդիպումն ուսանողների հետ է: Ծնողներն ինձ հարցեր ուղղելու շատ հնարավորություններ ունեն:

– Բուհական կրթության բարձր վճարների մասին ի՞նչ կարծիքի եք:

– Ոչ մի երկրում կրթությունն անվճար չէ: Տաղանդավորներին պետք է օգնենք, անտաղանդներն իրենց ճանապարհը կգտնեն:

– Զերազանցիկ ուսանողներին բանակ չտանել չի՞ կարելի:

– Ոչ գերազանցիկներին էլ չենք տանում:

– Ուսանողները, ավարտելուց հետո երկու տարի ծառայելով, կորցնում են ձեռք բերած գիտելիքները: Բանակում մշակութային կենտրոն ստեղծել հնարավոր չէ՞...

– Այդ դեպքում բանակը մշակութային, սպորտային եւ այլ կենտրոնների կվերածենք: Էդ երկու տարին պետք է ծառայեք, ժողովուրդ, ուրիշ ելք չկա:

– Զինծառայությունը սահմանամերձ գյուղերում աշխատանքով փոխարինելու ծրագրեր ունե՞ք:

– Կա այդպիսի ծրագիր: Բայց այդ ձեւերով մենք էլ էինք ժամանակին խուսափում ծառայելուց: Հնարավորություն տալու ենք, բայց ստուգելու ենք. եթե խաբեք՝ երկուսի փոխարեն երեք տարի կծառայեք:

– Ստեղծագործելու ժամանակ գտնո՞ւմ եք:

– Ոչ, դրա ժամանակը չունեմ, ավելի կոնկրետ գործերով եմ զբաղված: Թոշակի որ գնամ, անպայման կգրեմ. գրելու այնքան բան կա, որ չգրել չեմ կարող:

– ՉԵ՞Ք վախենում արդար ընտրություն չանցկացնելուց:

– Դաշինքի երկու կուսակցությունները եթե չմիավորվեին, էլի մեծամասնություն էին ունենալու խորհրդարանում. կարող էինք ԱԺ-ում միավորվել: Եթե որոշեցինք ընտրություններից առաջ միանալ՝ արդար ընտրություն անցկացնելու համար էր:

– Ճի՞շտ է, որ զինծառայությունը 2,5 տարի է դառնալու:

– Սուտ է, ինչպես այն, որ 1,5 տարի է դառնալու: Եթե ասում են՝ 1,5 տարի են դարձնելու, մի հավատացեք. ընտրվելու համար են ասում: Եթե ասում են՝ 2,5 տարի է դառնալու, մեզ վնասելու համար են ասում. էլի չհավատաք:

– Հարավսլավիայի իրադարձությունների ֆոնի վրա ՀՀ ներքին իրադրությունը ինչպիսի՞ն կուզեիք տեսնել:

– Հայաստանի իրավիճակը պետք է չափավոր, հանգիստ, կանխատեսելի լինի: Սարսափելին անկանխատեսելիությունն է: Առավել եւս զգույշ պիտի լինենք, որ փորձանքի չգանք (ծափահարություններին պրն Սարգսյանն արձագանքեց. «Խնդրում եմ, չծափահարել, ես ծափահարելու համար չեմ ասում»):

– Կարո՞ղ ենք մենք էլ ծառայել բանակում (մի խումբ աղջիկներ):

– Հա՛: Այ հիմա ծափահարեք: Բայց վերջում կուզեի տեսնել էդ աղջիկներին:

– Պատրաստվո՞ւմ եք ընտրվելու դեպքում հրաժարվել նախարարի պաշտոնից:

– Այդ մասին հետո կասեմ. առայժմ չգիտեմ, թե ինչպես կվարվեմ:

– 98-ին Դեմիրճյանի դեմ էիք, հիմա պաշտպանում եք...

– Վերջապես էդ հարցը տվիք: Ես Դեմիրճյանի գաղափարների թշնամին չեմ եղել, մենք քաղաքական հակառակորդներ էինք, բայց ոչ թշնամիներ: Դեմիրճյանի փորձը, իմաստնությունը, ժողովրդի նկատմամբ նրա սերը եւ ժողովրդի սերն իր նկատմամբ չի կարելի հաշվի չառնել: Եթե նախորդ անգամ խանգարել եմ, այս անգամ միասին կուղղենք սխալը:

Վերջում, լրագրողների հարցերին պատասխանելով, պրն Սարգսյանն անհեթեթ համարեց խորհրդարանում 60 տոկոսանոց մեծամասնություն ապահովելու ծրագրվածության մասին խոսակցությունները, ասաց, որ Վանո Սիրադեղյանի նկատմամբ քրեական գործի հարուցումը քաղաքական հաշվարկ չէ, Սերժ Սարգսյանի հրաժարականի պատճառ չի տեսնում եւ չի կարծում, թե Արծրուն Մարգարյանի առողջությունը չի բացահայտվում: «Ազգի» հարցին պատասխանելով, նախարարը խոստովանեց, որ հոգնել է ընտրարշավից: «Իմ ամպլուան չէ», ասաց նա:

ԱՍԱԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ոսկե ձվեր ածող հավին փայփայող խորհրդարան

ԱԺ խոսնակ Խոսրով Հարությունյանը փաստարկեց Մամուլի ազգային ակումբում

Պետությունը գործիքներ ունի, եւ երբ նա չափից դուրս մեծ խանդավառությամբ սկսում է միջամտել տնտեսության ու հասարակական կյանքին, ապա կարող է պարզվել, որ իր գործիքներն այնքան սուր են, որ կմորթեն ոսկե ձվեր ածող հավին: Գերհարդի հայտնի այս առույթը Մամուլի ազգային ակումբի «Հրապարակ» ծրագրի Հոլսթեն սրճարանի հյուրասրահում վերաձեւակերպեց ԱԺ խոսնակ Խոսրով Հարությունյանը՝ ի պատասխան «Ազգի» այն հարցի, թե առավել շատ ի՞նչ հարցերով են իրեն դիմում ընտրողները: Խոսրով Հարությունյանը Երեւանի թիվ 11 ընտրատարածքում պատգամավորության թեկնածու է առաջադրված: ԱԺ խոսնակն անկեղծ էր՝ քաղաքացիների հիմնական մասին հուզում են ջրագծերի, աղբահանության եւ կոյուղու խնդիրները: Մեր ազգաբնակչության մեջ չկա հստակ պատկերացում, թե ինչ է խորհրդարանը եւ ով է պատգամավորը. «Մենք ենք մեղավոր, որ ժողովրդին չկարողացանք բացատրել, թե ինչի համար են պետք օրենսդիր իշխանության տարբեր թեւերը՝ օրենսդիր, գործադիր եւ տեղական ինքնակառավարման», խոստովանեց խոսնակ Խոսրով Հարությունյանը: Իսկ իրեն ուղղված լավագույն հարցը դալար նա համարում է թոշակների հետ հանդիպման ժամանակ հնչած երկընտրանքը. «Դուք ասանը, թե՞ կենտրոնացված եւ զասակա՞ն, թե՞ կենտրոնացված եւ պլանավորվող տնտեսության կողմից կարգավորվող տնտեսության կողմնակից եք»: Խոսրով Հարությունյանը համոզված է, որ պետությունը պետք է միջամտի տնտեսական գործընթացներին, բայց դա պետք է լինի զգուշորեն եւ ուղղակի, հակառակ դեպքում ոսկե ձվեր ածող հայաստանյան հավը, որն առանց այն էլ կիսախեղդ է, կմորթվի:

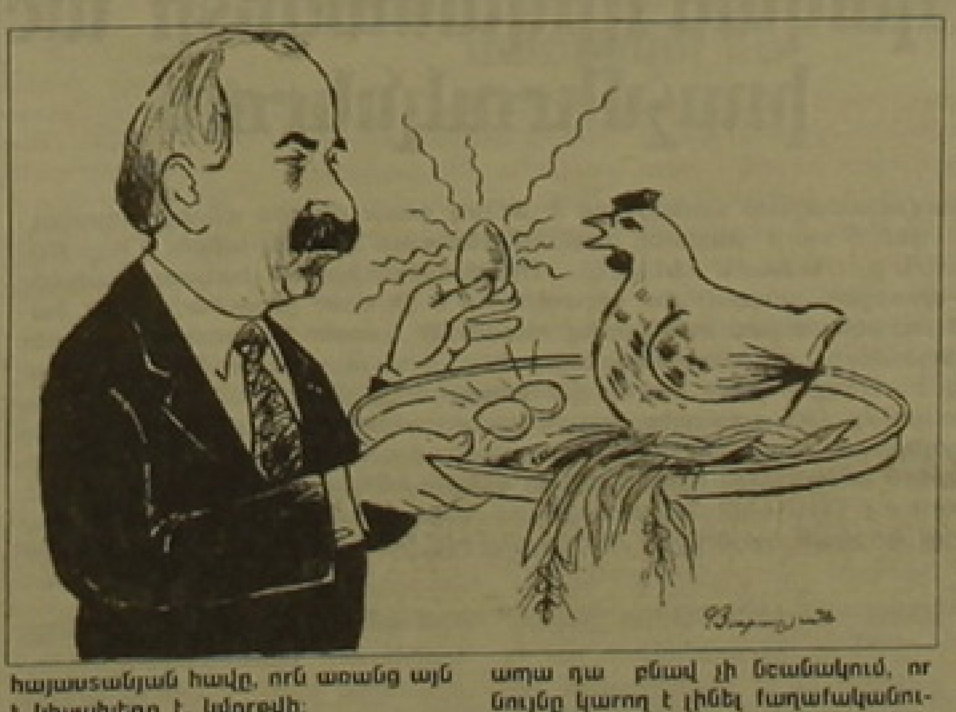

ԱԺ-ում խաղահրապարակներ չեն կառուցում

Ներկա ընտրարշավում Խոսրով Հարությունյանին առավել զարմանալի է թվում, որ շատ մարդիկ, որոնց թե՛ անցյալը, թե՛ ներկա ու առաջագա հավակնությունները բնավ չեն առնչվում քաղաքականության հետ, համոզված են, որ քաղաքականությունը կարելի է օգտագործել՝ ձեռք բերելով տանիք եւ կայունություն, ուստի առաջադրվել են պատգամավոր եւ արմունկներով հրելով առաջ են գնում: Եթե դու հաջողություններ ունես բիզնեսի ոլորտում, ապա դա բնավ չի նշանակում, որ նույնը կարող է լինել քաղաքականության մեջ: Լավ խաղահրապարակ կառուցելը օրենքներ ընդունելու եւ քաղաքականությամբ զբաղվելու երաշխիք չէ. «Օրենք գրելը շնորհք է, մենք ունենք լավագույն իրավաբաններ եւ տնտեսագետներ, որոնք դա չեն կարողանում», ասաց ԱԺ խոսնակը: Իսկ խաղահրապարակ կառուցողներին, խորովածակերներ անցկացնողներին եւ տարածքը ասֆալտապատողներին խորհրդարանի խոսնակն առաջարկեց իրենց թեկնածությունն առաջադրել այս տարվա նոյեմբերին կայանալիք տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններում. «Թաղապետ ընտրեք նրանց», կամ ավագանու անդամ, ավելացնենք մեր կողմից:

Վստահե՛ք քաղաքական կենսագրություններին

«Ազգի» այն հարցին, թե անկուսակցական լինելով՝ իր ընտրողներին Խոսրով Հարությունյանը համամասնական ցուցակով ո՞ւմ է խորհուրդ տալիս ընտրել, Խոսրով Հարությունյանը պատասխանեց՝ թեեւ ինքն անկուսակցական է ու չի պատրաստվում ԱԺ որեւէ խմբակցության անդամ դառնալ կամ հիմնել իր կուսակցությունը, բայց համոզված է, որ խորհրդարանում պետք է քաղաքական մեծամասնություն ձեւավորվի, որից էլ հետո հնարավոր կլինի պատասխանատվություն պահանջել. «Վստահեք այն կուսակցություններին, որոնք քաղաքական կենսագրություն ունեն, կամ որոնց լիդերները կենսագրություն ունեն»: Ի դեմս այդպիսի լիդերների, նա հիշատակեց Կարեն Դեմիրճյանին եւ Պարույր Հայրիկյանին: Իսկ գաղափարախոսություններից Խոսրով Հարությունյանին առավել հոգեհարազատ են Քրիստոնեա-դեմոկրատական եւ Ռամկավար Ազատական կուսակցությունների հայեցակարգերը:

«Զիլ եւ ազնիվ» տղաների ժամանակն անցել է

Խոսրով Հարությունյանին հիշեցրին էդ. Եգորյանի հարցազրույցը, ուր վերջինս փաստում էր, թե Խոսրով Հարությունյանը ազնիվ տղաների ժամանակը համարում է ավարտված: ԱԺ խոսնակը չհրաժարվեց. «Ես ասել եմ՝ ձեր իմացած ազնիվ տղաների ժամանակն է անցել: Ես գտնում եմ, որ պետական համակարգում պետք է ներգրավվեն այն մարդիկ, որոնք համապատասխան մասնագիտական կարողություններ ունեն»: Խոսրով Հարությունյանը բացահայտեց նաեւ իր եւ Արշակ Սադոյանի քաղաքական մեծամարտի պատմությունը, որ սկսվում է տեղական ինքնակառավարման հայեցակարգը մշակելու հանձնաժողովի նախագահ դառնալու էջից. «Դուք հարցրեք Արշակ Սադոյանին, թե ինքը խորհրդարանում ինը տող գրե՞լ է, ինը տող եւ ոչ ինը էջ օրենք»... Լրագրողները դարձյալ վերադարձան Խոսրով Հարությունյանի կուսակցական համակրանքներին, եւ նա պատասխանեց. «Թող «Միասնությունը» լինի մեծամասնություն եւ իր կազմից ընտրի խոսնակ, առաջադրի վարչապետ», Խոսրով Հարությունյանը հստակապատ էր: Միայն այս պարագայում հնարավոր կլինի հրաժարվել միֆերից ու գնալ առաջ՝ բնական ընտրության եւ պատասխանատվության սկզբունքով: Եթե Կարեն Դեմիրճյանն ու Վազգեն Սարգսյանը պատրաստակամություն են հայտնում դուրս բերելու երկիրը ներկա իրավիճակից, ապա նրանց պետք է տրվի այդ հնարավորությունը:

Խոսրով Հարությունյանը համոզված է, որ ինքը ցնորված եւ անկանխատեսելի գործի տպավորություն չի թողնում, եւ էլեկտրաէներգիայի սակագների սառեցմանը գիտակցաբար դեմ է քվեարկել, քանի որ այլ ելք, իր համոզմամբ, չկար. «Սակագների սառեցումը ճանապարհ չէ եւ լուծում չէ»:

Ընտրարշավի ընթացքը նա գնահատեց հանդարտ՝ առանց արտառոց դեպքերի, բայց չբացառեց, որ սա «անդորր է փոթորկից առաջ»:

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԵՂԵԳՆԱՁՈՐ

«ՀՀԿ անդամ լինելով ես անձնապես պաշտպանում եմ «Դաշինքին»

Հարցազրույց Վայոց ձորի մարզպետ Պ. Մանուկյանի հետ՝ անշնական եւ ոչ անշնական համակրությունների մասին շեշտադրումներով

«Ազգի» արդեն համակողմանիորեն անդրադարձել է Վայոց ձորի նախընտրական իրավիճակին: Հիշեցնենք, որ մեր հրապարակման հիմնական շեշտադրումներից մեկը մարզում առկա այն դժգոհություններն էին, թե Վայոց ձորի մարզպետ Պանդուխտ Մանուկյանի եւ նրա աշխատակազմի կողմից մարզում «Միասնություն» դաշինքի համար տարվում է բացահայտ քարոզարշավ: Սակայն կողմնակալ չընահատվելու համար, ինչպես եւ նախօրոք տեղեկացրել էինք, ներկայացնում ենք նաեւ մարզպետ Պ. Մանուկյանի հետ մեր հարցազրույցը: Տեղեկացնենք միայն, որ Պ. Մանուկյանը ԱԺ պատգամավոր է եւ արդեն երկու տարի է, իր խոսքերով՝ մարզպետ է նշանակվել «Քոչարյան Ռոբերտի կողմից վարչապետ եղած ժամանակ»: «Այն ժամանակ ինչ-որ կուսակցության հարո՞ւմ էիք», մեր հարցին պրն Մանուկյանի պատասխանը տրամաբանական էր. «Հարելը այսպես է եղել. ես «Հանրապետություն» բլոկի հետ էի աշխատում»: Տեղեկացնենք նաեւ, որ Պ. Մանուկյանը ներկա դրությամբ ՀՀԿ անդամ է, եւ իր խոստովանությամբ մեծ հնարավորություն ուներ մարզի տարածքում ԱԺ պատգամավոր ընտրվելու. քանի այսօր մարզում մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված որեւէ այլ թեկնածու, բայց իր թեկնածությունը չի առաջադրել, քանի որ գերադասել է գործադիր մարմնում աշխատելն ու ազատ եւ արդար ընտրությունների կազմակերպմանը հետեւելը.

– Ես բռունցքով չեմ խփում սեղանին, ինչպես մյուս մարզպետները, այլ միայն ասում եմ, որ ընտրությունները ազատ, արդար են լինելու: Տեղական իշխանություններս պատասխանատվություն կրում ենք եւ պատրաստ ենք կրելու ազատ եւ արդար ընտրությունների համար: Ես հավաքել եմ բոլոր մարզային կուսակցությունների ղեկավարներին, քննարկել ենք այդ խնդիրը, եւ բոլորս միասին հայտարարությամբ դիմել ենք ազգաբնակչությանը, որպեսզի մայիսի 30-ի ընտրություններում խոհեմ լինեն, պայքարեն բոլոր այն երեւույթների դեմ, որոնք կբերեն անցանկալի արդյունքների: Մարզի ուժային կառույցների միջոցով պետք է կանխենք բոլոր այդ խնդիրները: Իսկ քաղաքական աշխատանքներում ով ինչպես կարողանում, այդպես է աշխատում: Բոլոր թեկնածուներն էլ շատ հետաքրքիր ձեւով օգտագործում են տարբեր մեթոդներ բարեխոսությունը, օգնելու ձեւերը, որոնք բոլոր քաղաքակիրթ երկրներում էլ կան:

– Ի դեպ, այդ առնչությամբ, մամուլում եւ հասարակական, ընդդիմադիր շրջանակներում շրջանառվում է այն կարծիքը, որ տեղական իշխանությունները առաջին հերթին օժանդակում են «Միասնություն» դաշինքին եւ նրա կողմից առաջադրված թեկնածուներին: Դուք եւս զերծ չեք այդպիսի մեղադրանքներից:

– Ես չէի ասի այդպես: Նախ ես ինքս Հանրապետական կուսակցության անդամ լինելով, «Դաշինքի» կողմնակից եմ: Ընդհանրապես ես անձնապես պաշտպանում եմ «Դաշինքի» թեկնածուին: Բայց երբ ասում են իշխանությունների պաշտպանելու մասին, դա շատ հարաբերական է: Իսկ կա՞ն արդյոք այն նախկին լծակները, որ կարելի է օգտագործել եւ պաշտպանել որեւէ մեկին: Այս անգամ բավականին բարդ է, բացակայում են այդ լծակները:

– Կարծիք կա, որ ընտրությունից ընտրություն այդ ձեր նշած լծակներն ավելի են կատարելագործվում, եւ հետեւաբար, հասկանալի մայրաքաղաքից հեռու, այդ առումով, թերեւս, խնդիրներ չպետք է լինեն....

– Ես ուզում եմ հասկանալ, թե ինչպես են կատարելագործվում: Կոնկրետ ես մարզպետ եմ այսօր: Իմ դաշինքի համար ես աշխատանք եմ տանում, որպեսզի ձայներ հավաքեմ, բայց ավելի շատ բացատրական աշխատանք եմ տանում: Երբեք սպիտելու խնդիր որեւէ մեկի համար չի առաջացել: Ի վերջո ընտրությունը ամեն մարդու խղճի խնդիրն է, վերջում վարագույրի ետեւում ինքն իր անելիքն անելու է:

– Խոսքը ճնշումների, պաշտոնի չարաշահման, համոզչական տարբեր մեխանիզմների մասին է, որն, ինչպես այլուր, հաստատեցին մարզի գրեթե բոլոր շտաբներում: Մասնավորապես, հիմնական մեղադրանքն այն էր, որ Դուք կանչել եք հիմնարկների ղեկավարներին ու հասկանալի հրահանգներ տվել:

– Եկեք ճշտենք, թե մարզում ինչպիսի՞ հիմնարկներ են մնացել, որոնց վրա տեղական իշխանությունները կարող են ազդել: Ուժային կառույցներ կան, որոնք իրենց խնդիրներն ունեն, նրանց վրա ազդելու որեւէ մեխանիզմ, խնդիր չկա: Այսօր մարզային ենթակայության տակ ունենք միայն դպրոցներ, հիվանդանոց եւ պոլիկլինիկաներ: Իսկ մնացած բոլոր հիմնարկները սեփականաշնորհված են: Ինչպե՞ս կարող ես իշխանական լծակները օգտագործելով սեփականատիրոջը պարտադրել կամ ստիպել: Հնարավոր է, որ ուրիշ ուժեր փորձեն ստիպել նրան, ի դեպ, ավելի շատ, քան մարզպետը կամ համայնքի ղեկավարը:

–Ընդհանրապես մարզերի սոցիալական լարված վիճակի եւ դրա արդյունքում՝ ձախ ուժերի մեծ հավանականությունների մասին հաճախ են խոսում: Այդ առումով Վայոց ձորում ինչպիսի՞ իրավիճակ է:

– Մեզ մոտ այդպիսի կոմունիստամետ ուղղվածություն չկա: Իհարկե, հիշողություններ շատ կան:

– Կարծիք կա, որ մարզում պայքարը հիմնականում ոչ թե գաղափարական հիմքի վրա է լինելու, այլ անձերի միջեւ: Ձեր կարծիքով, ո՞ր թեկնածուներն ավելի բարձր մեկնարկային վարկանիշ ունեն:

– Կարծում եմ երեքի միջեւ է պայքար գնալու՝ Աբրահամյան Գագիկի, Սմբատյան Արթուրի եւ մեկ էլ մեր դաշինքի թեկնածուի՝ Մաթեւոսյան Վարդգեսի:

– Իսկ կուսակցություննե՞րը..

– Ես այն կարծիքին չեմ, որ մի կուսակցություն պետք է շատ ձայն հավաքի, մյուսները՝ ոչ: Կարծում եմ, որ բոլոր կուսակցություններն էլ ձայն հավաքելու են: Եվ դրան նորմալ եմ նայում, մեր ԱԺ-ն միագույն չպետք է լինի:

– Ամեն դեպքում դուք որպես հանրապետական կուսակցության անդամ ունեք ձեր անձնական համակրությունները: Ձեր գնահատմամբ որքա՞ն է դաշինքի վարկանիշը մարզում:

– Չէի ասի, թե դաշինքը ձայների «առյուծի բաժինը» կվերցնի: Ի դեպ, ես այնքան էլ կողմնակից չեմ, որ որեւէ կուսակցություն պարտադիր առյուծի բաժին ձայներ ստանա, բա մյուսնե՞րը: Դժվարանում եմ ասել, բայց իմ կարծիքով դաշինքի վարկանիշը այսօր տատանվում է 30 տոկոսի շուրջը:

– Պրն Մանուկյան, հասկանալի գյուղաբնակների մեջ զգացվում է ներքին լարվածություն եւ հավատի կորուստ: Ի՞նչ պետք է անել դա ետ բերելու համար:

– Ելքը ճիշտ աշխատելն ու մարդկանց չխաբելն է, եւ կուսակցություններն էլ չպիտի խաբեն: Բոլորն էլ պետք է աշխատեն, մեծ-մեծ խոսքերով բան չես անի:

– Այսօր պետական պաշտոնյաների շուրջը՝ սկսած վերին օղակներից մինչեւ ամենաներքեւները, վատ տրամադրվածություն եւ առուրա է ստեղծված եւ, բնականաբար, նաեւ՝ ձեր շուրջը: Ձեր անվան հետ կապված մեզ հասել են որոշակի բամբասանքներ, իբր թե դուք բացահայտ աշխատում եք «Միասնություն» դաշինքի թեկնածուի օգտին, որոշ օրինախախտումներ եք կատարում, քրեածին տարրերի եք օժանդակում եւ այլն...

– Առհասարակ ես վատ եմ վերաբերվում ու տրամադրություն ունեմ քրեածին տարրերի նկատմամբ: Նախ՝ մեր մարզը քրեածին չէ, շատ հանգիստ, խաղաղ մարզ է, մեզ մոտ քրեածին տարրեր չկան: Ես արդեն 48 տարեկան եմ եւ ոչ մի քրեածին ծանոթ ու ընկեր չունեմ, եւ չեմ էլ պատրաստվում որեւէ մեկին հովանավորեմ ու կողքս նստեցնեմ: Իմ խիղճը հանգիստ է:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

Ժողովրդական դիվանագետը՝ աշխարհի խաչմերուկներում

Արցախցի Սերգեյ Մարտիրոսյանը բավականաչափ ճանաչված է. 20-րդ դարի վերջին վճռեց ապացուցել, որ ռոմանտիզմը մեռած չէ, եւ արդեն 6 տարի հեծիվ ճանապարհորդում է: Կտրել-անցել է ողջ Եվրոպան, Հյուսիսային Աֆրիկան, ԱՄՆ-ը, Մերձավոր Արեւելքը... Մասնագիտությամբ լրագրող (նախկինում Ադրբեջանի ժուռնալիստների միության անդամ)՝ նա տիրապետում է մի շարք լեզուների եւ իր ճանապարհորդությունների ընթացքում բարեկամական բազմաթիվ հետաքրքիր կապեր է հաստատել տարբեր երկրների նախարարների, նահանգապետների ու քաղաքապետների հետ: Նրա այդ գործունեության մասին առաջինը տարիներ առաջ գրել է «Ազգը»: Այժմ տարեց ճանապարհորդը մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրել է իր թեկնածությունը՝ ԱԺ առաջիկա պատգամավորական ընտրություններին մասնակցելու: Նրա հետ զրուցելիս պարզեցի, որ միայնակ է զբաղվել ստորագրահավաքով, չունի նախընտրական շտաբ, իսկ գովազդման հոգսերն ինքնուրույն է հոգում: Այս ամենն ինքնըստինքյան ենթադրում է, որ անկուսակցական է, թեեւ համակրում է ՀՅԴ-ին: Չձեւափոխելով նրա մտքերն ու խոսքը, միայն դարաբաղյան բարբառը համարեցնելով գրական հայերենին՝ ներկայացնում եմ նրա խոսքը, թե ինչու է որոշել պատգամավոր դառնալ:

– Ես աշխարհի շատ խաչմերուկներ եմ անցել, բայց հիմա այդ ամենը մոռացության եմ մատնել, որովհետեւ մի կարեւոր ճամփաբաժանին է կանգնած իմ ժողովուրդը: Հերթական անգամ պիտի ընտրություն կատարենք (միայն թե մտածված ընտրություն), ո՞ւր ենք գնալու եւ ինչ ենք ուզում, որպեսզի հաջորդ քայլին անդունդի չհասնենք: Ես իրատես եմ եւ չեմ հավատում, թե ընտրված 130 պատգամավորն էլ հայրենասերներ ու ժողովրդի ճշմարիտ ընտրյալներ են լինելու, բայց գոնե 10-15 այդպիսիք մուտք գործեն ԱԺ: Ճիշտը խոսենք, այս խորհրդարանը ժողովրդական չէր: Հեռուստատեսությամբ ցուցադրում են նիստերը. նայում ես եւ դահլիճում տեսնում նույն մի քանի դեմքերը, որոնք միշտ ներկա են, իսկ մնացած տեղերը թափուր են: Մեր պատգամավորները բավական չէ անկարող են կարգին օրենքներ ստեղծել, դեռ քվորումն էլ չեն ապահովում: Կառաջարկեի, որ որեւէ պատժամիջոց կիրառեին անհարգելի պատճառով 3-4 անգամից ավելի բացակայած պատգամավորների հանդեպ:

Պատգամավորը պիտի ժողովրդականություն վայելող ու սիրված անձ լինի: Ես չընտրվելու դեպքում էլ, միեւնույն է, ինձ համարելու եմ պատգամավոր, քանի որ այսքան ճանապարհորդություններիս ընթացքում հենց պատգամավորի դեր էլ կատարել եմ եւ ժողովրդական դիվանագիտություն կոչվածում մեծ փորձ ձեռք բերել՝ հայերիս խնդիրներն աշխարհին ներկայացնելով: Նաեւ վկան եմ այն անբարենպաստ տպավորության, որ հաճախ թողել են մեր պաշտոնական պատվիրակությունները արտասահմանյան երկրներում: Չեմ ուզում գերագնահատել ճիշտ ու գրագետ քաղաքականության դերը, բայց միայն զենքով չէ, որ պայքարում են: Եթե հիշում եք, Ռուսաստանի ներքին գործերի նախկին նախարար Կուլիկովին մի անգամ լրագրողները հարց էին ուղղել, թե ո՞րն էր Չեչնիայում պարտություն կրելու պատճառը: Նախարարը պատասխանել էր, որ պատճառը պետք է փնտրել նրանց կազմակերպած քարոզչական աշխատանքներում: Տարբեր երկրներում հանդիպելով լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներին՝ անձամբ եմ համոզվել, թե որքան մեծ է խոսքի ուժը: Կարծում եմ, մեզ մոտ, Հայաստանում, դեռեւս հստակ չեն գիտակցում քարոզչության, լրատվության ու դիվանագիտության դերը, այլապես այդ ուղղությամբ ավելի լուրջ քայլեր կձեռնարկեին:

– Սակայն, եթե պատգամավոր ընտրվեք, ճանապարհորդելու հնարավորություն այլեւս չեք ունենա:

– Նախ՝ այդ նպատակով կարող եմ օգտագործել արձակուրդները: Իսկ ընդհանրապես, պատգամավորների համատարած բացակայությունները տեսադաշտում ունենալով, մարդիկ գոնե կհասկանան, որ այս պատգամավորը ճանապարհորդ է, հարգելի պատճառով է բացակայում եւ երկրի սահմաններից դուրս էլ մեծ աշխատանք է կատարում: Եթե ընտրությունները չլինեին, մեծ ճանապարհորդություն էի ձեռնարկելու Սկանդինավյան երկրներ:

– Ձեր ընտրազանգվածի հետ հանդիպումներ ունեցե՞լ եք:

– Դեռեւս ստորագրահավաքից պարզ էր, որ մարդիկ հոգնած ու հուսահատված են, ինձ անընդհատ ուղեկցում էին բողոքներ խորհրդարանի եւ իշխանությունների հասցեին: Շատերն ասում էին, թե բոյկոտելու են ընտրությունները: Ինչ-որ միջոց է պետք գտնել՝ մարդկանց հավատը վերականգնելու: Մեր պատգամավորության թեկնածուները պիտի խղճի մտոք պատասխանեն իրենց ընտրողին, թե ինչ պատճառներից ելնելով են առաջադրվել: Միգուցե հանուն անձեռնմխելիությա՞ն...

ԱՆՈՒՇ ՔԱՐԱՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

Թուրքիան Կոսովոյի գործում նուրբ եւ թերեւս վտանգավոր խաղ է խաղում: Անկարան այդ ճգնաժամից օգտվում է, որպեսզի ցուցադրի իր առանցքային դերը Հյուսիսատլանտյան դաշինքի հարավարեւելյան թեւում: Թուրքերը ներկայանում են որպես ՆԱՏՕ-ի լավ աշակերտներ, ի տարբերություն Հունաստանի, որը Սերբիային նայում է որոշ համակրանքով:

Թուրքիան, սակայն, այդ հարցում գտնվում է ընդգծելով ոչ թե Օսմանյան կայսրության մնացուկները, այլ Աթաթյուրքի ժամանակակից եւ աշխարհիկ ժառանգությունը.

Թուրք ղեկավարները նաեւ շատ զգուշավոր են սահմանների հարցում: Կոսովոյի անկախությունը կարող էր վտանգավոր նախադեպ դառնալ, որից կօգտվեին քրդերը: Մինչդեռ Անկարան այժմ Օջալանի դատավարության օրերին, մտադիր չէ որեւէ զիջում անել քրդերի պայքարին, որը թույլ կտար հետագայում սահմանների փոփոխման ցավոտ հարցի քննարկումը:

Ըստ երեւույթին թուրքերին չի ոգեւորում գերմանացիների առաջարկած Կոսովոյի Եվրամիության մանդատի գաղափարը: Դա բնական է. Եվրամիության անդամ չհանդիսացող Թուրքիան նախընտրում է շեշտը դնել ՆԱՏՕ-ի վրա: Նույն պատճառով ՆԱՏՕ-ի վաշինգտոնյան գագաթաժողովում

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Թուրքիայի խաղերը Կոսովոյում

Այս վերնագրով ֆրանսիական «Պուեն» ազդեցիկ հանդեսը զետեղել է մեկնաբանություն, որը, կարծում ենք, կհետաքրքրի նաեւ հայ ընթերցողին:

Թուրքիան, որը պատրաստված է երկար սպասելու Եվրամիության շեմին, ներկա իրադարձություններն օգտագործում է եվրոատլանտյան տարածքում դիրքերն ամրապնդելու համար:

Բայց Անկարային մտահոգում է իր պատմական ժառանգությունը: Օսմանյան բռնատիրման դարերի եւ 1912-1913 թթ. Բալկանյան պատերազմների ստվերը սավառնում է 1999 թ. հակամարտության վրա: Այն ժամանակ Բուլղարիայի, Հունաստանի, Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի կազմած ուղղափառ սրբազան դաշինքը խայտառակ պարտության մատնեց «Եվրոպայի հիվանդը» դարձած կայսրությանը, վերահսկողության տակ առնելով Մակեդոնիան, Ալբանիայի հյուսիսը եւ Կոսովոն: Այն ժամանակ էլ եղան ջարդեր, էթնիկական զտումներ, գաղթականների շարասյուներ: Այդ պատերազմը վճռական փուլ էր Օսմանյան կայսրության անկասելի անկման մեջ, որը վերջնականապես ավարտվեց Առաջին աշխարհամարտից հետո:

Թուրքերը եւ նրանց ալբանացի կամակատարները բավական դառը հուշեր են թողել Բալկանների քրիստոնյա ժողովուրդների մոտ: Ժամանակակից Թուրքիան դա հիանալի գիտակցում է, ուստի չի խոսովանում, թե ինքը «ազգային» քաղաքականություն է վարում այդ գոտում: Նա «կպչում է» ՆԱՏՕ-ին, ավելի նալի խնդրում: «Թուրքիան քրդական հարց չունի: Բոլոր քաղաքացիները իրավահավասար են: Ի դեպ, խորհրդարանի 550 պատգամավորներից 150-ը քրդական ծագում ունեն: Միայն ահաբեկիչներն են խոսում անկախության մասին», օրերս Փարիզում լրագրողներին հայտարարեց Սուլեյման Դեմիրելը:

Թուրքիայի նախագահը պնդում է, թե կողմ է Ռամբույեի համաձայնագրերին, որոնք եռամյա անցումային փուլում նախատեսում են Սերբիայի գերիշխանություն Կոսովոյում: Չնայած իր զուտ խորհրդանշական բնույթին, այդ գերիշխանությունը Թուրքիան համառորեն վիճարկում էր պաշտպանության ոլորտում Եվրամիության լիազորությունները:

Իրականում Անկարան մանեւրելու այդ բոլոր ապարեզներն օգտագործում է Եվրամիությանն անդամակցելու նպատակով: Դա դժվար կլինի: Թուրքիային ընդունելով Եվրամիությունը սահմանակից կդառնա Սիրիային, Իրաքին, Իրանին, Վրաստանին, Հայաստանին, Ադրբեջանին: Իսկ դա խորհելու տեղիք է տալիս, նկատի ունենալով Բալկանների ներկա իրադարձությունները:

Պ. Ք.

Չինաստանը վերսկսելու է Վաշինգտոնի հետ ռազմական կապերը

ՏՈԿԻՈ, 14 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չինաստանն, ըստ առկա տվյալների, պատրաստ է հունիսից վերսկսել Վաշինգտոնի հետ ռազմական կապերը, որոնք խզվել են ՆԱՏՕ-ի ուժերի կողմից Բելգրադում ՉԺՀ-ի դեսպանատունը ռմբակոծելու հետեւանքով: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, այս մասին Վաշինգտոնից հաղորդում է ճապոնական Կիոդո Ցուսին գործակալությունը, վկայակոչելով Պենտագոնի աղբյուրները: Ըստ այս աղբյուրների վկայության, ծանուցումն արվել էր «բարձր մակարդակով»:

Ռմբակոծումները պաշտպանողների թիվը ԱՄՆ-ում նվազում է

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ում հասարակական կարծիքի վերջին մի շարք հարցումներն արձանագրել են ամերիկացիների շրջանում Հարավսլավիայի ռմբակոծումների ՆԱՏՕ-ի ռազմարշավը պաշտպանողների թվի որոշ նվազում: Այդուհանդերձ, ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնն այն կարծիքին է, որ իր համաքաղաքացիները գիտակցում են, թե ինչ խնդիր են ամերիկացի օդաչուները կատարում Սերբիայի երկնքում:

Ադրբեջանը 7,5 մլն դոլար մշակութային վարկ է ստացել

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Համաշխարհային բանկը որոշել է նոր փոխառություններ տրամադրել մի շարք երկրների, ներառյալ Ղազախստանին եւ Ադրբեջանին: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, Աստանային 16,5 մլն դոլար է հատկացվել դատաիրավական համակարգի կատարելագործման, իսկ Բաքվին՝ 7,5 մլն դոլար մշակութային ժառանգության պահպանության համար: Այս երկու նախագծերից զատ, Համաշխարհային բանկը հինգշաբթի օրը մի շարք այլ նախագծեր: Այսպես, Ռուսաստանին 30 մլն դոլար է հատկացվել պետական վիճակագրության համակարգի կատարելագործման համար:

Բաքու-Ջեյհան նավթամուղի շուրջ բանակցությունները սառեցվել են

ԱՄՆ-ի եւ Թուրքիայի համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող Բաքու-Ջեյհան նավթամուղի շուրջ բանակցությունները կարծես թե սառեցվել են: Անկարան ամեն գնով փորձում էր մինչեւ ապրիլի 14-ն ավարտել բանակցությունները Ադրբեջանի ղեկավարության հետ, սակայն վերջնական քննարկումները դեռեւս առջեւում են: Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի միջեւ ստորագրված նավթամուղի հիմնական գծին վերաբերող արձանագրության համաձայն, կողմերը նախատեսում են Բաքու-Ջեյհան նավթամուղի հետ կապված պայմանագրերը կյանքի կոչել երեք ամսվա ընթացքում եւ BOTAS-ին հանձնել դրա հետ կապված կապալային գործունեությունը: Ըստ նախնական համաձայնության, կառուցման նավթը եվրոպա կհասնի 2003 թ.-ից ոչ շուտ, սակայն այդ նպատակի իրագործման հարցում առաջնային դերը պատկանում է ԱՄՆ-ին, որն էլ պետք է ֆինանսավորի նավթատարի կառուցումը: ԱՄՆ-ը որոշակի խնդիրներ ունի ֆինանսավորման հետ կապված, քանի դեռ համոզված չէ, որ իր ներդնողները կարող են ապահովել անհրաժեշտ եկամուտներ ներդրած գումարները վերականգնելու համար: Գաղտնիք չեն ԱՄՆ-ի երկարաժամկետ ռազմավարական ծրագրերը, որոնց նպատակն է տարածաշրջանը դուրս բերել Իրանի եւ Ռուսաստանի ազդեցության ոլորտներից:

Չնայած այս ամենին բանակցությունները դեռեւս չեն շարունակվում: Թերեւս այս փաստը կարելի է կապել ՆԱՏՕ-ի 50-ամյակի եւ Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի անսպասելի վիրահատության հետ: Նավթամուղի շուրջ բանակցությունները հավանաբար կշարունակվեն ԱՄՆ-ի եւ Հարավսլավիայի միջեւ ռազմական գործողությունների դադարեցումից, Թուրքիայի կառավարության կազմավորումից եւ Ալիեւի ապաքինումից հետո:

ԱՇՈՏ ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Չեռնոմիրդինը եւ Ֆինլանդիայի նախագահը այցելելու են Բելգրադ

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Հարավսլավիային առնչված իրավիճակի կարգավորման խնդրով ՌԴ նախագահի հատուկ ներկայացուցիչ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը Ֆինլանդիայից վերադարձավ Մոսկվա: Այդ երկրի նախագահ Մարտի Ահտիսաարիի հետ նրա բանակցությունների ընթացքում կարեւոր պայմանավորվածություն է ձեռք բերված համատեղ Բելգրադ ուղեւորվելու մասին: Ուղեւորության ժամկետը կորոշվի ավելի ուշ՝ հաջորդ շաբաթ, Հելսինկիում ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հաղորդեց Վիկտոր Չեռնոմիրդինը: Բելգրադ ուղեւորվելուն կնախորդի երեքշաբթի օրը Վիկտոր Չեռնոմիրդինի, Մարտի Ահտիսաարիի եւ ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի առաջին տեղակալ Սթրոուբ Թելբոտի եռակողմ հանդիպումը:

Եվգենի Պրիմակովը գիտական աշխատանքով է զբաղվելու

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Եվգենի Պրիմակովը մտադիր է կարճատեւ հանգստից հետո զբաղվելու, մասնավորապես, գիտական աշխատանքով, հայտնել է ՌԴ վարչապետի պաշտոնակատար Սերգեյ Ստեպաշինը կառավարության աշխատակազմի ղեկավարության հետ հանդիպմանը: Սերգեյ Ստեպաշինը նշել է, որ հինգշաբթի օրը՝ մայիսի 13-ին, ինքը հեռախոսազրույց է ունեցել Եվգենի Պրիմակովի հետ, որի ժամանակ որոշել են կանոնավոր կապեր պահպանել եւ պայմանավորվել են հանդիպել արդեն եկող շաբաթ:

Ընտրապայքարը սաստկանում է Իսրայելում

Մայիսի 17-ին Իսրայելում անցկացվելիք ընդհանուր ընտրությունների նախօրեին ընտրապայքարը թեժանում է: Միեւնույն ժամանակ, այժմյան վարչապետ, աջակողմյան «Լիկուդ» կուսակցության ղեկավար Բենիամին Նաթանյահուի ժողովրդականությունը շարունակում է նվազել: Ընտրական վիճարկության այս վերջին օրերին ի հայտ եկավ Նաթանյահուի տագնապի եւս մի ցուցանիշ. նրա աննախադեպ հարձակումն ընդդեմ հակառակորդ, «Աշխատանք» կուսակցության առաջնորդ Էհուդ Բարաքի օգտին հավաքագրված մամուլի, որը երկյուղում է իշխանության ղեկին նրա մնալուց: Ընտրական հանդիպումներում Նաթանյահուն իր կողմնակիցներին ջանում է համոզել իր վերընտրման անխուսափելիության մեջ, օգտագործելով փունջ ծաղր՝ լիկուդականներին ոգեւորելու համար, որոնք, ըստ լրատվամիջոցների, առաջնորդվում են զգացմունքներով: Սա այն պարագայում, երբ նա շարունակում է տեղի տալ Բարաքի դիմաց: Ըստ հարցախույզների, առաջին փուլում վերջինս վայելելու է ընտրողների ձայների 44, իսկ Բիբին՝ 37 տոկոսը, մինչդեռ 2-րդ փուլում արդյունքը համապատասխանաբար կլինի 55՝ 44-ի դիմաց: Առաջին փուլում վերջնական հաղթանակ տանելու համար հարկավոր է ձեռք բերել ընտրողների ձայների ավելի քան 50 տոկոսը: Ուստի, 2-րդ փուլի անցկացումը դեռեւս մնում է անորոշ, մանավանդ այն բանից հետո, երբ «Կենտրոն» կուսակցության նախագահ Յիցխակ Մորդեխայը որոշեց շարունակել մրցակցությունը, իսկ արաբ առաջին եւ միակ թեկնածու Ազմի Բիշարան դա վճռելու է մայիսի 16-ի երեկոյան: Այս սցենարը գերադասելի է Նաթանյահուի համար, որին հաջողվել է գրավել հրեա կրոնամոլների ձայների մեծ մասը, որոնք վախենում են իրենց «ավետարի» ավարտից: Սակայն իսկական պայքարը գնում է ռուս ներգաղթողների ձայները տանելու համար, որոնք ի զորու են վճռելու ընտրությունների արդյունքը՝ հօգուտ 2 խոշոր թեւերից մեկի:

Ա. Մ.

Պանամայի առաջին կին նախագահը

Պանամայում մայիսի 2-ին անցկացված նախագահական ընտրություններում անսպասելիորեն հաղթանակ տարավ 54-ամյա Միրեյա Մոսկոսոն, որն առաջին կին նախագահն է երկրի պատմության մեջ: Ընտրվելով՝ նա յուրովի հարգանքի տուրք մատուցեց իր հանգուցյալ ամուսնուն՝ երեք անգամ Պանամայի նախագահ ընտրված Առնուլֆո Արիասին, որը մահացել է 1988 թ.: Բացի դրանից, Արիասի հաղթանակը երեք անգամ կասեցրել էին զինվորականները, եւ նա երկար տարիներ անցկացրել էր տարագրության մեջ:

Միրեյա Մոսկոսոն հայտարարում է, թե ինքը չի հարում քաղաքական որեւէ շարժման եւ պարզապես «առնուլֆական» է, այսինքն՝ Արիասի գործի շարունակողը: Վերջինիս ուսմունքը ենթադրում է սոցիալական ուշադրություն ամենաաղքատների հանդեպ: Մոսկոսոն ընտրություններում հաղթանակի հասավ պոպուլիստական ելույթի շնորհիվ, որով դատապարտվում էր Պանամայում մինչեւ վերջերս վարված ստիպակամնաշնորհման քաղաքականությունը: Արիասի այրին ընտրողներին գրավում է նաեւ իր քաղաքական տաղանդով եւ պարզ ու մատչելի խոսքերով: Ելույթների վերջնամասում տկն Մոսկոսոն խայտում է թեւերը եւ արագ վեր պարզում, ինչպես Արգենտինայի երբեմնի նախագահ Խուան Պերոնի կինը՝ Էվիտան: Այդ շարժումը դուր է գալիս պանամացիներին:

Մոսկոսոն սերում է գյուղական համեստ ընտանիքից: Իր ապագա ամուսնու՝ Առնուլֆո Արիասի հետ ծանոթացել է մի ճաշկերույթի ընթացքում: Այդ ժամանակ 64-ամյա Արիասն զբաղվում էր բժշկությամբ եւ երկու անգամ ընտրվել էր հանրապետության նախագահի պաշտոնում, իսկ Միրեյան 17 տարեկան էր: «Նա ինձ սովորեցրեց ամեն ինչ՝ խոսել, հագնվել, ընթերցանության համար ճիշտ գրքեր ընտրել: Նա եղավ իմ համալսարանը», պատմում է տկն Մոսկոսոն: «Պուեն» հանդեսը տեղեկացնում է, որ նրա պաշտոնավարությունը տեղի կունենա սեպտեմբերի 1-ին: Նորընտիր նախագահի պաշտոնավարությունը կնշանավորվի պատմական իրադարձությամբ. նոր հազարամյակի շեմին Պանամային կհանձնվի երկու օվկիանոսները միացնող Պանամայի ջրանցքի կառավարումը, որը 1914 թվականից ենթակա է ԱՄՆ-ի տնօրինմանը: Իր պատմության մեջ առաջին անգամ 2,6 միլիոնանոց փոքրիկ Պանաման լիովին ինքնիշխան կլինի:

Պ. Ք.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ամեն ինչ սկսվում է ոչնչից եւ հանգում ինչին

Մեկնաբանում է նկարիչ, քանդակագործ եւ գիտնական Հովսեփ Մարգարյանը

Վահրամ Փափազյանի անունը կրող 2-րդ նրբանցքում, որ Հայաստանի պատմական Արաբկիր անունը կրող համայնքում է, բնակվում է Հովսեփ Մարգարյանը տարածքին քաջածանոթ մի անձ, որի անունը դեպի այս վայրն է ձգում նորանոր մարդկանց թե բուժվելու ակնկալիքով, թե արվեստի հետ հաղորդակցվելու: Հովսեփ Մարգարյանը նկարիչ է, քանդակագործ, ոչ ավանդական մեթոդներով բժիշկ եւ գիտնական-ուսուցիչ:

«37 թվականին հորս աքսորեցին հակասովետական գործունեության համար, իսկ նա ընդամենը եկեղեցում տիրացու էր: Ես հակադրվեցի կուսակցությանը եւ որպես ընդդիմություն խորացա գիտության մեջ: Սկսեցի զբաղվել տիեզերքի կառուցվածքով, այն հարցով՝ ի՞նչ է աշխարհը», սկսեց պատմել արմատներով Հին Բայազետի Արծախ գյուղից սերող Հովսեփ Մարգարյանը: Նրան գիտության ձգտումը փոխանցվել է ի վերուստ, հայրը ծխական դպրոց ավարտած տիրացու էր, մայրը գրագետ չէր, բայց, Հովսեփ Մարգարյանի վկայությամբ, արվեստագետի հոգի ուներ. «Ի՞նչ քանդակ անեի, նա գալիս եւ ուղղում էր, ցուցումներ էր տալիս, եւ ես նրան լսում էի, ու ամեն ինչ կատարյալ էր դառնում»:

Հովսեփ Մարգարյանը գիտությամբ սկսել է գաղտնի զբաղվել, որովհետեւ 37 թ. մատերիալիզմը միակ իշխող հայեցակարգն էր. «Իմը հակամատերիալիստական է. տիեզերքի ստեղծումը ոչնչից»:

Աստված յոթ զավակ է տվել

Տիեզերքի կառուցվածքին մերձենալու եւ փոխակերպումների գաղտնիին ընկալելու համար ինքը պիտի ստեղծեր, եւ Հովսեփ Մարգարյանն իր ողջ կյանքի ընթացքում երկարամյա ուսուցչություն, քանդակագործություն, բժշկություն, գիտական եւ գրական գործունեություն, ստեղծել է: Ամենամեծ ուշադրությամբ կատարված գործը անձնականն էր: Ամուսնացել է բավական ուշ, սակայն Աստված 7 զավակ է պարգեւել նրան ուստրեր. «Իմ թեման մոնոդուալիզմն է: Աշխարհը եւ սուբյեկտիվ է, եւ օբյեկտիվ, ես աշխարհը դիտում եմ իբրեւ սուբյեկտիվ գաղափարի, հավերժական մտքի դրսեւորում, իսկ զանգվածները օբյեկտիվ գաղափար են», եզրափակում է մեր զրուցակիցը: Սերտ շփումներ ունենալով Հայաստանի աստղագետների եւ ֆիզիկոսների, Բյուրականի աստղադիտարանի հետ, Հովսեփ Մարգարյանը պատրաստվում է երկարամյա տքնանքի ծնունդ իր աշխատանքը ներկայացնել հրապարակային պաշտպանության՝ գիտական կոչում ստանալու համար: Խոսքի ընթացքում հիշատակեց, թե Հայաստանին վաղուց մեծ հայտնագործություններ կամ Նոբելյան կամ այլ մրցանակներ չեն վիճակվել: Հովսեփ Մարգարյանը համոզված է, որ ինքը լուծելու է իդեալիզմ-մատերիալիզմ հավերժական հակադրությունը հօգուտ նրանց միասնության: Աշխարհը իդեալիզմի եւ մատերիալիզմի համադրույթ է. «Ես ոչնչից եմ սկսել, եւ այդ ոչնչից գնացել եմ դեպի արվեստ, գիտություն եւ բժշկություն»: Իրավունքի եւ փիլիսոփայության ինստիտուտը դրական գնահատական է տվել Հովսեփ Մարգարյանի փիլիսոփայական հայեցակարգին, ուր փաստարկված է, որ առաջնայինի որոնումը կեղծ ճանապարհ է. «Մենք չենք հարցնում այո՞ն է առաջնային, թե՞ ոչը, ա՞ջը, թե՞ ձախը, վե՞րեւը, թե՞ ներքեւը»: Հովսեփ Մարգարյանը զարգացրել է Վիկտոր Համբարձումյանի տեսությունը եւ ցույց տվել գերխիտ նյութը, որի պայթյունից տիեզերքի տարածության մեջ առաջացել են գալակտիկաները եւ անընդհատ դրանց պայթյունից ծագում են նորանոր գալակտիկաներ: Նա բացատրում է նաեւ գալակտիկաների շարժման օրենքներ, որոնք տարբերվում են մեր աշխարհի շարժման բանաձեւից: Աշխարհը որոշակի եւ անորոշ է, ճիշտ այնպես, ինչպես մենք բոլորս: Միջնադարում, ցույց տալով իր գունավառ դիմանկարներն ու նրբանիստ քանդակները, պատմում էր Հովսեփ Մարգարյանը, անհավատության համար ինկվիզիցիայի խարույկներում այրում էին, ես ծնվել եմ որպես քրիստոնյա, բայց ինչ-որ առումով ինձ համար բոլոր հավատները հավասար են: Ինչպես աշխարհը սուբյեկտիվի եւ օբյեկտիվի միաձուլում է, այնպես էլ մարդ հավատ կամ ունի, կամ չունի: Հավատ չունեցող մարդը զրոյական է:

Քանի որ մեր զրույցը ընտրությունների նախաշեմին էր, Հովսեփ Մարգարյանին, որը պատրաստվում էր տիեզերագիտական իր աշխատանքը լույս ընծայել, ու դրա համար ակնկալում է նաեւ մեկենասների աջակցություն, հարցրի, թե ինչպիսին է նա տեսնում Հայաստանի ապագան. «Ես գլուխս դնում էի բարձին եւ երազում՝ երբ պետք է ԽՍՀՄ-ը փլուզվի: Բայց հիմա զգում եմ, որ այն, ինչ նախկինում եղել է, ամբողջովին չէ, որ սխալ էր եւ պետք է քննադատվի: 70 տարի Հայաստանում լավ մաքրվել էին ճանապարհները, մարդկանց պետք էր կանգնեցնել այդ ճանապարհների վրա, եւ նրանք կգնային առաջ: Մենք այն ժամանակ ստեղծեցինք բարձր զարգացած արդյունաբերություն, գիտություն եւ տեխնիկա: Վիկտոր Համբարձումյանը մշակեց գալակտիկաների ուսմունքը, իսկ այսօր Հայաստանը եւ նրա մայրաքաղաք Երեւանը դառնում են ծայրագավառ: Ես զգում եմ, որ պետք է վերականգնել եղած դրականը, խթանել առաջադիմականը»:

Ն. ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

Եգիպտացի լրագրողուհու վեպը հայերի մասին

Եգիպտոսի հայկական համայնքի ՌԱԿ պաշտոնաթերթ «Արեւ» օրաթերթի ապրիլի 13-14 համարներում տեղադրված գրախոսականից տեղեկանում ենք, որ վերջերս Կահիրեի «Նոր մշակույթի տուն» հրատարակչության կողմից լույս է տեսել «Տունը» խորագրով եգիպտացի լրագրողուհի Բահիգա Հուսեյնի վեպը, որը պատմում է Աբդուլ Համիդի սպանդներից մազապուրծ ճողոպրած եւ Շարքիա նահանգի գյուղերից մեկում ապրած հայ բժիշկ Ռուբենի մասին:

Իրական հենքի վրա եւ բանաստեղծական ոճով գրված գողտրիկ պատմությունը, ըստ թերթի, հարազատ կերպով է նկարագրում արաբների հետ հայերի մտերմիկ հարաբերությունները, որոնց ընթացքում առաջինները ծանոթանում են թուրք բարբարոսների ձեռքով հայ ժողովրդի կրած դժբախտություններին: Հեղինակի եզրահանգումն այն է, որ մարդ չի կարող ապրել իր արմատներից կտրված եւ որ ոչ ոք իրավունք չունի նրան զրկելու իր ընտրությունից:

103 էջերից բաղկացած փոքրածավալ, բայց նրբաճաշակ այս հրատարակության շապիկին տպագրվել է եգիպտահայ գեղանկարիչ Երվանդ Տեմիրճյանի գյուղանկարներից մեկը: Գրքի առաջին օրինակը ներկայացված է եղել փետրվարին Կահիրեում բացված գրքի միջազգային 31-րդ ցուցահանդեսում, որի շրջանակներում տեղի ունեցած գրողի հետ հանդիպման միջոցառմանը ելույթ ունենալով, գրականագետ դոկտ. Սագդի Թաուֆիքը բարձր է գնահատել հեղինակի արժանիքները, պատմվածքների մարդասիրական կողմերը եւ անդրադարձել է հայկական ցեղասպանությանը:

Ընթերցողի միտքն ու հոգին գրավող սովորական պատմության միջոցով հեղինակը, ըստ «Արեւ» թերթի, կարողացել է անայլայլ ներկայացնել թուրքական բարբարոսությունները եւ իր հստակ դիրքորոշումը պատմությունը խեղաթյուրած թուրքերի գործադրած ջանքերի դեմ:

Հ. Օ.

ՀՅՈՒՐԱԽԱՂԵՐ

Մախաստունը չի կարող խոչընդոտել հայ-վրացական բարեկամությանը

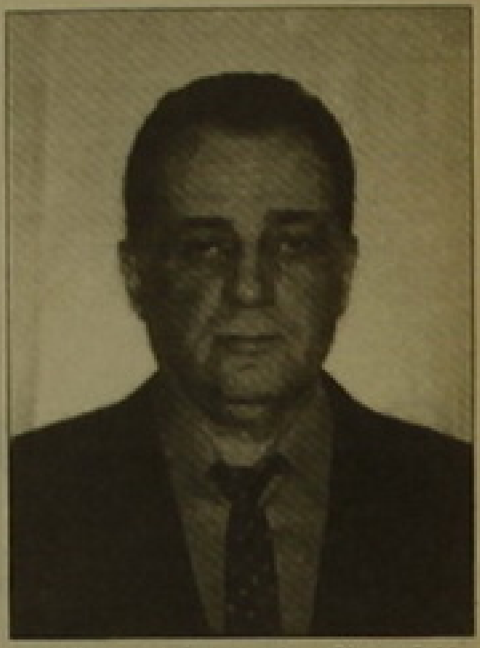

Հայաստանի ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնը Իսպանիա մեկնեց՝ իր մասնակցությունը բերելու երկրի խորհրդարանական ընտրությունների առթիվ տեղի ունենալիք տոնակատարությանը: Հայ արտիստները կներկայացնեն Ջուզեպպե Վերդիի «Օթելլո» օպերան: Ազգային օպերային թատրոնի կազմում Իսպանիա հյուրախաղերի մեկնեց ԽՍՀՄ-ում ճանաչված երգիչ, Վրաստանի ժողովրդական արտիստ Անզոր Պիոլիան:

Անվանի դրամատիկ տենորը տարիների ընթացքում բազմիցս հյուրախաղերով եղել է Հայաստանում, հանդես եկել Բիզեի «Կարմեն», Լեոնկավալլոյի «Պայացներ» օպերաներում: Օպերասերների հիշողության մեջ անանց են հայ օպերային բեմում Անզոր Պիոլիայի եւ ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստուհի Մեդեա Ամիրանաշվիլու համատեղ ելույթները Վերդիի «Աիդա» օպերայում:

Անզոր Պիոլիան, որի կատարողական ոճն առանձնանում է վառ երաժշտականությամբ, խոր հուզականությամբ եւ իտալական բելկանտո երգելաձեւի հիանալի տիրապետմամբ, օժտված է նաեւ դերասանական ցայտուն ձիրքով, ինչի շնորհիվ նրա մարմնավորած կերպարները հագեցված են դրամատիկ ընդգծված պաթոսով, մարդկային անկեղծ, հախուռն պոռթկումներով:

Երգիչը հաջողությամբ հանդես է գալիս նաեւ կամերային կատարողացանկով, ուր հիմնական տեղ են գրավում Չայկովսկու, Ռախմանինովի, Բալանչիվաձեի, Արակիշվիլու ստեղծագործությունները եւ, իհարկե, նեապոլյան երգերը:

Հայաստանի ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնի կազմում Իսպանիա մեկնելուց առաջ Անզոր Պիոլիան ասաց. «Երախտապարտ եմ թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Տիգրան Լեւոնյանին հրավերի համար: Ինձ համար մեծ պատիվ է կատարել Օթելլոյի դերերգը՝ նրա նման տաղանդավոր ռեժիսորի բեմադրած ներկայացման մեջ: Սա իմ ութերորդ այցն է Հայաստան: Միշտ գալիս եմ ձեզ մոտ հատուկ խանդավառությամբ եւ բերկրով՝ Երեւանի հանդիսատեսը նուրբ եւ գիտակ է: Կցանկանայի, որ իմ համագործակցությունը Հայաստանի ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնի հետ առավել սերտ դառնա: Միշտ կգամ սիրով: Միայն մի տհաճ, ավելորդ բան կա. Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահման եւ մաքսատներ չպետք է լինեն, չէ՞ որ մենք դարերի վաղեմություն ունեցող երկու հին քրիստոնյա ժողովուրդներ ենք: Սակայն ինչ էլ լինի, համոզված եմ, որ ոչ մի մախաստուն չի կարող խոչընդոտել հայ-վրացական բարեկամությանը»:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ֆրանսիական «Իզայի» լարային քառյակը մեկ օրով Երեւանում

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մայիսի 14-ի առավոտյան մեկ օրով Հայաստան ժամանեց բելգիացի հայտնի կոմպոզիտոր Էժեն Իզայիի անունը կրող ֆրանսիական լարային քառյակը:

Քառյակը, որը (ինչպես նախապես տեղեկացրել էր «Ազգը») ստեղծվել է 84 թվականին Փարիզի կոնսերվատորիայի ուսանողների ջանքերով, առաջին անգամն է այցելում Հայաստան: «Իզային» իր գոյության 15 տարվա ընթացքում մասնակցել է տարբեր միջազգային մրցույթների եւ հաճախ հաղթող հանդիսացել: Քառյակը հանրաճանաչ դարձավ 88 թվականին՝ Էվիանի հանրահայտ լարային քառյակների մրցույթում տարած հաղթանակի շնորհիվ:

«Հայաստանը միշտ դուրս է մնացել մեր հյուրախաղերի շրջանակներից: Սակայն մենք գիտենք, որ Հայաստանը երաժշտասեր երկիր է, որտեղ կան շատ հայտնի երաժիշտներ, այդ պատճառով հաճույքով ենք այցելել ձեր երկիրը», «Զվարթնոց» օդանավակայանում «Նոյյան տապանի» թղթակցի հետ զրույցում ասաց «Իզայի» քառյակի երաժիշտ Լյուք-Մարի Ագերան: «Շատ ենք ճանապարհորդում, ամեն տարի լինում ենք Ամերիկայի, Ասիայի երկրներում, կարելի է ասել եղել ենք աշխարհի գրեթե բոլոր երկրներում», նշեց Ագերան: Նրա խոսքերով, ԱՊՀ երկրներում կազմակերպված շրջագայության ընթացքում քառյակն արդեն համերգներով հանդես է եկել Մոսկվայում, Սանկտ Պետերբուրգում, Կիեւում, Թբիլիսիում: Ֆրանսիացի երաժիշտների լարային քառյակի հայաստանյան միակ համերգը կայացավ նույն օրը Երեւանի Կամերային երաժշտության տանը:

Ա. Պապովյանի ցուցահանդեսը Փարիզում

Մայիսի 15-ից մինչեւ հունիսի 11-ը Փարիզի «Ար պրեզան» պատկերասրահում կցուցադրվեն քանդակագործ Ալեքսեյ Պապովյանի գործերը: Փարիզի «Աշխարհ» թերթը տեղեկացնում է, որ 1941 թ. Բաքվում ծնված հայ արվեստագետը քանդակներ է կերտում քարից, գիպսից եւ բրոնզից: Չնայած վերջերս Պապովյանն սկսել է պառկած կամ հղի կանանց արձանիկներ կերտել, նա ավելի շատ հայտնի է կենդանիների քանդակներով: Ըստ որում, նրա բորենին, գետաձին, շունը ոչ թե սոսկ կենդանիներ են, այլ մարդկանց տիպեր, ինչպես առակներում: Առասպելները, աստվածներն ու դիցուհիները նույնպես հետաքրքրում են Պապովյանին: Հաջողված գործերի թվում են Նոյի, Նեպտունի, Դոն Կիխոտի քանդակները: Հայոց ցեղասպանությունը խորհրդանշող «Խոշտանգված մարդը» քանդակը եւ «Ներխուժում» բրոնզաձույլ գործը (1993) նրա վարպետության վկայություններն են:

Պապովյանը ներկայումս բնակվում է Երեւանում: Նա սիրում է անտաշ քարերն ու գետաքարերը, որոնք նույնպես օգտագործում է իր քանդակներում: Նրա մի շարք գործեր ցուցադրված են Երեւանի ժամանակակից արվեստի թանգարանում եւ Մոսկվայի Տրետյակովյան պատկերասրահում:

Գ. Ռ.

digitised by A.R.A.R.@

ԸմԲՇԱՄԱՐՏ

Մեդալների հույսեր դեռ կան

Սոֆիայում շարունակվում է հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի եվրոպայի հերթական՝ 46-րդ առաջնությունը:

Ինչպես Բուլղարիայի մայրաքաղաքից հաղորդում են Հայաստանի մարզական լրագրողների ֆեդերացիայի ներկայացուցիչներ Հրայր Նազարյանը եւ Վարդան Թադեւոսյանը, առաջնությունը աստիճանաբար թափ է վերցնում: Սոֆիայի Ձմեռային պալատը դեռեւս կիսով չափ է լցվում հանդիսականներով, սակայն այն կարծես արթնանում է նիրհից, երբ մրցելույթներ են ունենում Բուլղարիայի մարզիկները: Թեեւ, մարզաւերների բուռն աջակցությունն է պատճառը, որ զորգի տերը հաջող են հանդես գալիս. նրանք ոչ մի կորուստ չունեն:

Նույնը չի կարելի ասել Հայաստանի ըմբիշների մասին: Մեր հանրապետության ներկայացուցիչները հանդես են գալիս փոփոխակի հաջողություններով: Ասենք, որ նրանցից մի քանիսն արդեն դուրս են մնացել մրցապայքարից:

76 կգ քաշային կարգում հանդես եկող Լեւոն Գեղամյանն իր երկրորդ գոտեմարտը անցկացրեց հունգարացի Ալբերտո Ռուջերոյի հետ: Հենց սկզբում Լեւոնը երկու միավոր շահեց, սակայն նրա փորձառու մրցակիցը անմիջապես հավասարեցրեց հաշիվը: Առաջին ռաունդի վերջում խտանացի ըմբիշը հրաժարվեց գոտեմարտելուց պատճառաբանելով վնասվածքը: Ցավոք, Գեղամյանը իր երրորդ հանդիպումը տանուլ տվեց: Հունգարացի Տամաշ Բերզիցայի հետ գոտեմարտում նա երկար ժամանակ առջեւում էր, սակայն վերջին ռաունդին տակտիկական սխալ թույլ տվեց եւ ի վերջո պարտվեց 2-3 հաշվով:

97 կգ քաշային կարգում հանդես եկող Խորեն Պապոյանը հանդիպեց վրացի Գենադի Չալիձեի հետ: Այս երկու ըմբիշները լավ ծանոթ են իրար: Ընդ որում, Խորենն այս տարի իր մրցակցին արդեն երկու անգամ հաղթել է (Վրաստանում եւ Իրանում կայացած մրցումներում): Այս անգամ, սակայն, Պապոյանի մրցակիցը կարողացավ լրացուցիչ ժամանակում 2-1 հաշվով առավելության հասնել:

Մեծ էին սպասելիքները Վաղինակ Գալստյանից (63 կգ), որը մինչ այդ տպավորիչ հաղթանակ էր տարել: Իր երկրորդ գոտեմարտը նա անցկացրեց Ատլանտայի 1996 թ. օլիմպիադայի չեմպիոն, լեհ Վլոձիմեժ Զավադսկու հետ: Ցավոք, մեր ըմբիշը տանուլ տվեց 0-5 հաշվով:

Ոչինչ չէր վճռում 54 կգ քաշայիններ Վահան Ջուհարյանի եւ Սերգեյ Սոբոլևի (Ուկրաինա) գոտեմարտը, քանի որ նրանց ենթախմբից արդեն հաջորդ փուլ էր դուրս եկել Ռուսաստանի ներկայացուցիչ Սամվել Դանիելյանը (իր երրորդ հանդիպումը նա 3-0 հաշվով շահել է նորվեգացի Ռոբերտ Շոլիեից): Այդուհանդերձ, մեր ըմբիշը չօգտագործեց իր բոլոր հնարավորությունները եւ պարտություն կրեց 4-5 հաշվով: Մարզիչների կարծիքով, ժամանակն է, որ Ջուհարյանը հանդես գա ավելի բարձր քաշային կարգով: Նույն քաշային կարգում մրցող Ալֆրեդ Տեր-Մկրտչյանը, որը ներկայացնում է Գերմանիան, 1-3 հաշվով անսպասելի պարտություն կրեց ադրբեջանցի Նաթիկ Այվազովից: Մասնագետների կարծիքով, Տեր-Մկրտչյանը մի քանի գլխով բարձր է իր մրցակցից, սակայն թերագնահատեց նրան եւ զիջեց լրացուցիչ ժամանակում:

Ուրախացրեց Կարեն Մնացականյանը (58 կգ), որն ընդամենը 1,5 րոպեում բացահայտ առավելությամբ հաղթեց պորտուգալացի Ժոաո Պերեյրային: Հաշիվն է 12-1:

Շատ լարված ընթացավ 69 քաշային կարգում հանդես եկող Մովսես Կարապետյանի եւ Վիտալի Ժուկի (Ուկրաինա) գոտեմարտը: Մեր ըմբիշը կարողացավ 3-1 հաշվով հաղթել մրցակցին եւ շարունակել պայքարը առաջնությունում:

Շարունակում է մրցելույթը նաեւ Հայկազ Գալստյանը (130 կգ): Հանդիպելով հույն Անաստասիոս Սոֆիանիդիսի հետ, մինչեւ ութերորդ րոպեն նա զիջում էր, սակայն վերջում հավասարեց ուժերը եւ առավելության հասավ 3-1 հաշվով:

ԼՈՒՐԵՐ

Երկու մասնակից

Երեկ Դանիա մեկնեցին մեր երկու բազմինտոնիստները՝ Արսեն Խալաթյանը եւ Ռուզան Հակոբյանը: Կոպենհագենում վաղը մեկնարկում է աշխարհի անհատական-թիմային առաջնությունը: Թիմային մրցումներին Հայաստանի ներկայացուցիչները չեն մասնակցի եւ հանդես կգան միայն անհատական մրցաշարերում: Նշենք, որ Դանիայի մայրաքաղաքում աշխարհի չեմպիոնների կոչումից բացի, պայքար կգնա նաեւ Սիդնեյի 2000 թ. օլիմպիական խաղերի ուղեգրերի համար: Երկու մարզիկների հետ աշխարհի առաջնություն է մեկնել մարզաձեւի հանրապետական ֆեդերացիայի նախագահ Սերգեյ Վարդանովը:

Առաջատարը «Հայկն» է

Արմավիրում անցկացվեց վոլեյբոլի Հայաստանի տղամարդկանց առաջնության եզրափակիչ փուլի առաջին շրջանի մրցաշարը: Առավել հաջող հանդես եկավ «Հայկը», որը հաղթանակներ տարավ մյուս երեք թիմերի նկատմամբ: Առաջին շրջանից հետո մասնակիցները տեղեր են զբաղեցնում հետեւյալ հերթականությամբ 1. «Հայկ» 3, 2. ԾՐՄԱ 2, 3. ք. Արմավիր 1, 4. «Նաիրիս» 0 միավոր: Երկրորդ շրջանի խաղերը կանցկացվեն Երեւանում, հունիսի սկզբներին:

ՋՐԱՑԱՏԿ

10-ամյա մարզուհու հաղթանակը

Ռոռւսակի նահանջից հետո մեր ջրացատկում դրական տեղաշարժեր են նկատվում: Դրա ապացույցներից է եւ այն, որ տեւական ընդմիջումից հետո հանրապետության պատանի մարզիկները միջազգային մրցումների մասնակցեցին: Մայրաքաղաքի Արաբկիրի Համայնքի եւ Դավիթ Համբարձումյանի անվան մարզադպրոցների 6 սաներ (4 տղա եւ 2 աղջիկ) հանդես եկան Մինսկում անցկացված մրցումներում ԽՍՀՄ վաստակավոր մարզիչ Ս. Պորտնովի հուշամրցաշարում: Չորս երկրների համարյա 100 պատանի ցատկորդների ստուգատեսում մեր մարզիչներ Միխայիլ Մարգարովի եւ Արսեն Ավետիսյանի սաները հաջող մրցելույթ ունեցան: Իսկ 10-ամյա Ռիմա Հակոբյանը պարզապես հիացրեց բոլորին: Փոքրիկ մարզուհին հաղթեց 1 մետրանոց ոստնակացատկերում, իսկ 3 մ ոստնակի մրցումներում գրավեց 4-րդ տեղը: Մեր մյուս ներկայացուցիչները 5-9-րդ տեղեր գրավեցին: Նշենք, որ Հայաստանի ջրացատկորդները տարիներով փորձ էին մյուս մասնակիցներից, եւ հուշամրցաշարի կազմակերպիչները բացառության կարգով էին նրանց թույլ տվել հանդես գալ ավագների հետ մրցապայքարում:

Ավելացնենք, որ Մինսկի մրցումներին Երեւանցի պատանի մարզիկների մասնակցության գործին ֆինանսական աջակցություն ցույց տվեց ջրային մարզաձեւերի միության նորընտիր նախագահ Լեւոն Մարգսյանը:

ՀՈԿԵՅ

Ո՞վ կնվաճի չեմպիոնի կոչումը

Նորվեգիայում անցկացվող հոկեյի աշխարհի 63-րդ առաջնությունը մոտեցել է ավարտին: Մնում է միայն որոշել չեմպիոնին եւ մրցանակակիրներին:

Շատ սուր պայքարում անցան կիսաեզրափակիչ հանդիպումները: Կանադա-Չեխիա զույգի առաջին խաղում հաղթեցին կանադացիները (2-1), երկրորդում՝ չեխերը (6-4): Եվ ահա այստեղ, կանոնադրության համաձայն, երկու լրացուցիչ խաղակեսեր անցկացվեցին (5-ական րոպե տեւողությամբ): Թիմերը չկարողացան հաջողության հասնել այդ 10 րոպեների ընթացքում, եւ այդ իսկ պատճառով նշանակվեցին տուգանային հարվածներ բուլլիտներ: Ավելի դիպուկ գտնվեցին օլիմպիական չեմպիոնները Չեխիայի հոկեյիստները (4-3), որոնք էլ եզրափակիչի ուղեգիր վաստակեցին:

Աշխարհի չեմպիոնի կոչման մեդալների համար վճռական խաղերում կպայքարեն նաեւ Ֆինլանդիայի հոկեյիստները: Աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Շվեդիայի հավաքականի հետ կիսաեզրափակիչ առաջին խաղում նրանք հաղթեցին 3-1, իսկ երկրորդում զիջեցին 1-2 հաշվով: Այստեղ եւս լրացուցիչ ժամանակ նշանակվեց մինչեւ առաջին գոլը: Ֆինն Մարկ Տոռնիայնենը կարողացավ գրավել մրցակցի դարպասը եւ հաղթանակ բերել իր թիմին:

Այսպիսով, այսօր ու վաղը կայանալիք խաղերում առաջնության ոսկե եւ արծաթե մեդալների համար կպայքարեն Չեխիայի եւ Ֆինլանդիայի հավաքականները: Իսկ Շվեդիայի եւ Կանադայի հավաքականները կվիճարկեն մրցանակային երրորդ տեղն ու առաջնության «բրոնզը»:

ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌ

ՃԻՇՏ ԼՈՒԾԵԼՈՎ ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌԸ ԵՎ ԱՌԱՋԻԿԱ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԱՌԱՋԻՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼՈՎ «ԱԶԳ»-Ի ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՍՏԱՆԱԼ ԱՐԺԵՔԱՎՈՐ ՄՐՑԱՆԱԿԸ:

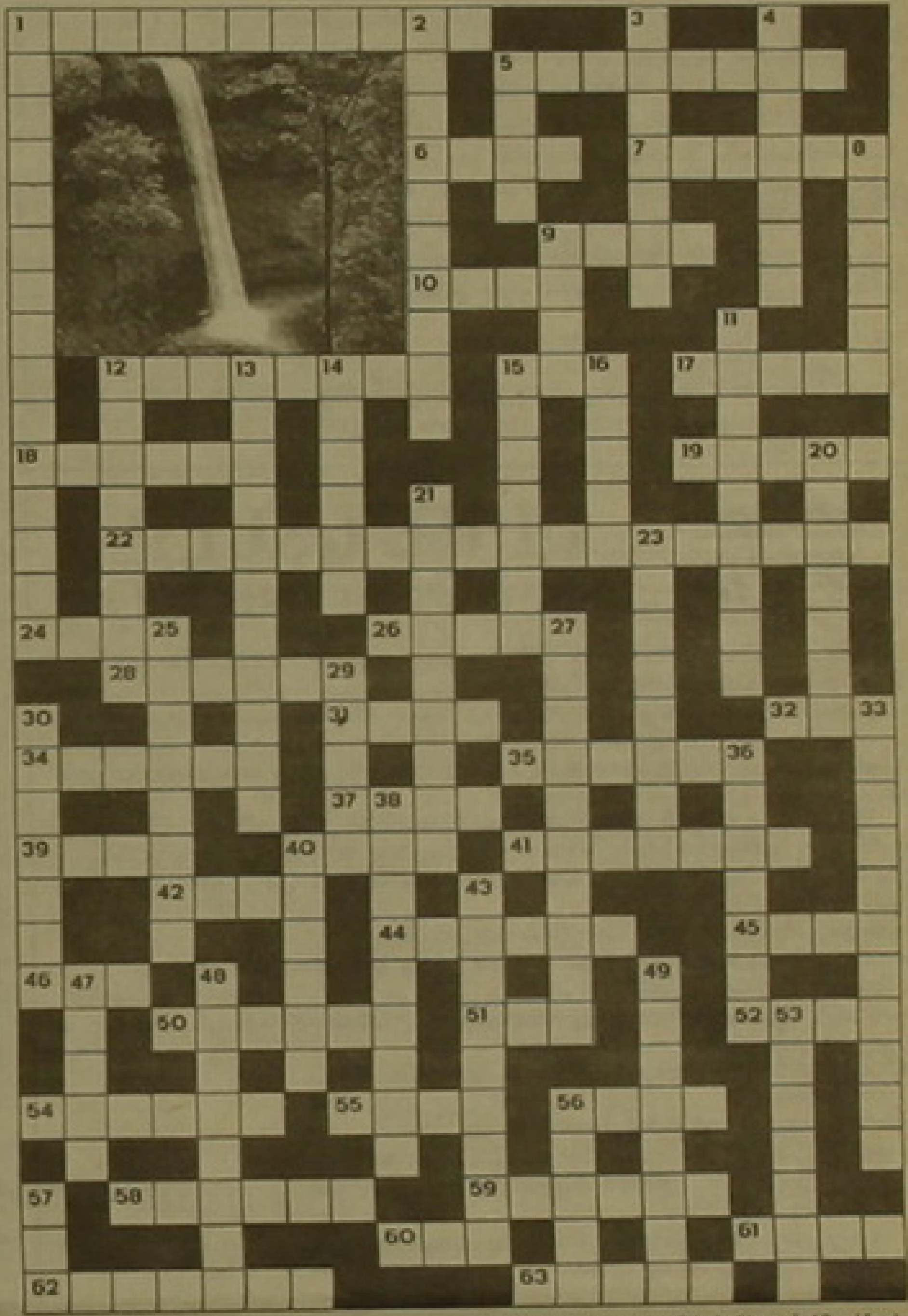

Ուղղահայաց

1. Ներքին սեկրեցիայի գեղձերի կառուցվածքն ու ֆունկցիաներն ուսումնասիրող գիտություն: 2. Հայերեն առաջին տպագիր գիրքը: 3. «Կարմիրը եւ սեւը» վեպի հեղինակը: 4. Աֆրոամերիկյան երգիչ: 5. Մսամթերք: 8. Ասորեստանի թագավոր մ. թ. ա. 722-705 թթ.: 9. Պետություն Արեւմտյան Աֆրիկայում: 11. Տարածության մեջ կետի դիրքը որոշող մեծություն: 12. Գերմանացի գրող (1778-1842), բալլադների եւ պատմվածքների հեղինակ: 13. Լամպադեղկավորների կարգի բույսերի ընտանիք: 14. Այս ռազմանավը մասնակցել է Հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ հեղափոխությանը: 15. Գետ Տավուշի մարզում: 16. Քաղաք Պակիստանի հյուսիս-արեւելքում, Ռավի գետի ձախ ափին: 20. Արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություն: 21. Մագլցող բույս, վայրի խաղող: 23. Սեզոնային դաշտերում արոտ ծառայող պայմանների սողուն: 25. Չայնի անդրադարձում հետաղաձ կրկնությունը: 27. «Իններորդ ալիք» գեղանկարի հեղինակը: 29. Չկնատեսակ: 30. Ֆրանսիական օպերետի հիմնադիրը: 33. Լիճ Վայոց ձորում: 36. Հրապույր, գրավչություն: ... 38. Հայ սովետական ֆիզիոլոգ, ԽՍՀՄ ակադեմիկոս: 40. Շրջիկ կրկեսային ներկայացումների համար նախատեսված հավաքովի շինություն: 43. Մետաղների արկան ի՞նչ նյութի մեջ է լուծվում: 47. Տվյալ եկեղեցու դավանանքից շեղվող կրոնական ուսմունք: 48. Հիրիկազգի ծաղիկ: 49. Աղանդավոր մատակարար, պուրիտան: 53. Ռուս մանկավարժ-դեմոկրատ, գիտական մանկավարժության հիմնադիրը Ռուսաստանում: 56. Գյուղ Հայաստանում, Եղեգնաձորից հարավ-արեւմուտք: 57. Նյութ, որից կերտված են Մաղամ Տյուսոյի թանգարանի քանդակները:

Հորիզոնական

1. Ֆրանսիացի մեծ պայծառատես, գուշակ: 5. Հունական դիցարանի հերոս, աստվածների սիրելին, որին աստվածների սեղանից նեկտար եւ ամբրոսիա գողանալու համար դատապարտել են տառապանքի: 6. Արաքս գետի անվանումներից: 7. Նարգիզազգիների ընտանիքի ծաղիկ: 9. Աշխարհագրական տիեզերքի եվրոպական երկրներում: 10. «Մոսկվան արցունքներին չի հավատում» կինոնկարի հերոսներից: 12. Գիտական աստիճան: 15. Մաշկի վրա ի ծնե գոյացած բիծ: 17. Ըստ ավանդության, այս քաղաքական գործիչը արքնացի յոթ իմաստուններից մեկն է: 18. Երիկամային անբավարարություն: 19. Կենտրոնական փողոց Մոսկվայում: 22. Շեքսպիրի կատակերգություններից (2 բառով): 24. Է. Չոլայի ստեղծագործություններից: 26. Զովացուցիչ խմիչք: 28. Արու ձի, հովատակ: 31. Գերմանացի կենսաբան, բջջային տեսության ստեղծողը: 32. Գյուղատնտեսական գործիք: 34. Տրոյական պատերազմից հայտնի հին հունական մարտակառք, ծանրագեն հետեւակի հոծ զորաշար: 35. Ներքին օրգանները պատող պատյան: 37. Ցանելու համար հողի վերին շերտին խոփի բացած հետքը, փոսը: 39. Ցրային ֆաղցկեղ: 40. Գյուղ Հայաստանում, Լոռու մարզում, Դեբեդի աջ ափին: 41. Քաղաք, որտեղ ամեն տարի անց են կացվում ծիծաղի օրեր: 42. Իբսենի ստեղծագործություններից: 44. 1966-ից Մոսկվայում լույս տեսած պատկերազարդ ամսագիր, որը լուսաբանում էր գիտաարվեստի կության գործի զարգացման հարցերը: 45. Այս բառը արեւմտահայերը սեղանատախին են ասում: 46. Ընտիր տեսակի լավորակ: 50. Արդի նշանավոր կոմպոզիտոր: 51. Հայաստանի մայրաքաղաքներից: 52. 1920-ական թվականներին Մոսկվայում գործող հայ պրոլետարական գրողների խմբակցության անվանումը: 54. Ամենայն հավանականությամբ, անտարակույս նշանակությամբ բառ: 55. Տոլստոյի հերոսներից: 56. Գետ, որի ծոնդոյերեն անունը թարգմանվում է սեւ գետ, իսկ չինարենը՝ սեւ վիշապի գետ: 58. XIII դ. 2-րդ կեսի Կիլիկյան մանրանկարչության դպրոցի պատկերազարդ ձեռագրերի լավագույն ծեսագիրը: 59. Տիեզերական տարածություններում երկնային մարմինների շարժման հետագիծը: 60. Ձոլիվուդյան դերասանուհի, գեղասեր: 61. «Դուրեաններ» վեպի հեղինակը: 62. Շիրվանզադեի ստեղծագործություններից: 63. Ուսուցչի տեսակ:

Կազմեց Է. ՄԿՐՏՉՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Օհանյան: 2. Սեդրակ: 3. Նարվա: 4. Լաքավիա: 7. «Միհալ»: 9. Քաղաքայան: 10. Կոպերֆիլդ: 12. էլ Գրեկո: 13. Գոբելեն: 18. Լենսկի: 19. Լորուսյան: 21. Միմոնով: 24. Կոկան: 25. «Սեմ»:

Հորիզոնական

5. Սիազանց: 6. Մաեուսակ: 8. Կուռնիկովա: 11. Փարախ: 14. Կոլիտ: 15. Ուլյանով: 16. Կաքավ: 17. Գեղարդ: 20. Ակրեպտ: 22. Մոպակ: 23. Եկվոն: 26. «Եռանկյունի»: 27. Սարոյան: 28. Բրյուլով:

digitised by A.R.A.R.@

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

Բուդապեշտի Բաց հասարակության ինստիտուտը հայտարարում է մրցույթ հետազոտական աշխատանքներ կատարելու, գիտական աշխատություն գրելու, հասարակական գործունեություն ծավալելու, ինչպես նաեւ Սորոսի հիմնադրամների ցանցի ծրագրային ստրատեգիաների մշակման նպատակով կրթաթոշակ ստանալու համար:

Կրթաթոշակները տրվում են հետեւյալ բնագավառներում՝ 1) նախադպրոցական, տարրական եւ միջնակարգ կրթություն, 2) բարձրագույն կրթություն, 3) մշակույթ եւ մշակույթի հաստատություններ, 4) իրավունք եւ մարդու իրավունքներ, 5) հասարակական սեկտորի կառավարում, 6) քաղաքացիական հասարակություն եւ նրա ինստիտուտների ստեղծում, 7) զանգվածային լրատվության միջոցներ, 8) գնչուների եւ այլ փոքրամասնությունների խնդիրներ, 9) տնտեսական բարեփոխումներ եւ կառավարման ուսուցում, 10) հրատարակչություն, գրադարաններ եւ էլեկտրոնային կապ, 11) առողջապահություն, 12) գենդերային խնդիրներ:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 1999 թ. հուլիսի 12-ը, ժամը 16:00:

Դիմումների ձեւերի եւ լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել Անահիտ Ալլախվերդյանին (Երեւան, Այգեձորի 53բ, հեռ. **272119, 271713**):

ԱՐՄԵՆՏԵԼԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՑՈՒՅԹ

ARMENTEL

Արմենտել ՀՁ-ն հայտարարում է 31 համակարգիչների եւ 15 լազերային տպող սարքերի մեծ բեռնման մրցույթ (տենդեր):

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները կարող են տեխնիկական պայմանները ստանալ Սարյան 22, 10 հարկ, կոմերցիոն գլխավոր տնօրենի ընդունարանից եւ 10 օրվա ընթացքում նույն հասցեով ներկայացնել իրենց հայտերը եւ կնքված ծրարները:

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն կազմակերպությունները, որոնք հանդիսանում են արտադրող ֆիրմայի դիստրիբյուտերը կամ ներկայացուցիչը (ներկայացնել փաստաթուղթ): Մրցույթին կարող են մասնակցել միայն ՀՀ գրանցված կազմակերպությունները:

Մրցույթին մասնակցող կազմակերպությունները

- պետք է ներկայացնեն տեղեկություններ իրենց ֆինանսական վիճակի մասին
- պետք է տեղեկացնեն իրենց լիցենզավորված աշխատողների մասին
- պետք է ունենան առնվազն 1 տարվա գործունեություն ՀՀ տարածքում
- պետք է գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում
- պետք է ներկայացնեն տվյալներ վերջին 1 տարվա ընթացքում իրենց կողմից համանման աշխատանքներ կատարելու վերաբերյալ
- պետք է ներկայացնեն իրենց ծրարները սույն թվականի մայիսի 13-24-ը, ժամը 12:00:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԱՐԴՈՒ ՍԵՂԱՆԻ ԳԻՐՔԸ

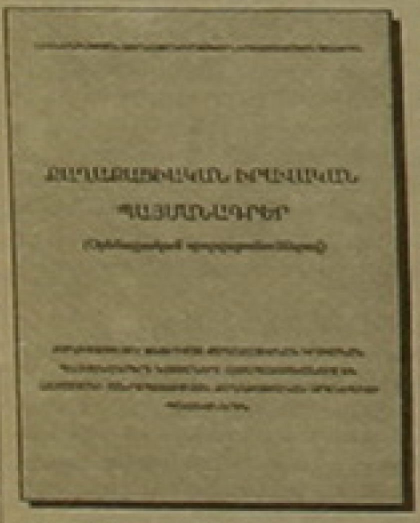

Օրենսդրության զարգացմանն աջակցող իրավագիտական կենտրոնը, որը ժամանակին մշակել է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի նախագիծը, Վլադիմիր Նազարյանի խմբագրությամբ հրատարակել է «Քաղաքացիական իրավական պայմանագրերի նմուշներ՝ օրենսդրական պարզաբանումներով» ժողովածուն:

Գրքում զետեղված են մանրածախ առեւտրի, մատակարարման, հողամասերի, շենքերի եւ շինությունների, բնակարանների, տրանսպորտային միջոցների եւ այլ անշարժ ու շարժական գույքի առուվաճառքի, փոխանակության, ռենտայի, նվիրատվության, վարձակալության, լիզինգի, կապալի, վճարովի ծառայությունների մատուցման, փոխադրության, փոխառության, վարկի, բանկային ավանդի եւ բանկային հաշվի, հանձնարարության, կոմիսիայի, գործակալության, ֆակտորինգի, պահատվության, փոխադրման, առաքման, ապահովագրության, գույքի հավատարմագրային կառավարման համատեղ գործունեության եւ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված պայմանագրերի այլ տեսակների օրինակելի նմուշները, որոնց օգտագործմամբ հեշտությամբ կարելի է կնքել օրենսդրության պահանջներին համապատասխանող ցանկացած պայմանագիր:

ՀԱՐԳԵԼԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐ

Եթե ցանկանում եք, որ Ձեր կնքած պայմանագրերում հստակ սահմանված լինեն կողմերի իրավունքները եւ պարտականությունները, պատասխանատվությունը պայմանագրի խախտման համար, եթե ուզում եք զերծ մնալ դատական վեճերից, գնեք այս ժողովածուն: Այն կդառնա Ձեր սեղանի գիրքը եւ կօգնի կնքելու օրենսդրության պահանջներին համապատասխանող ցանկացած պայմանագիր:

Ժողովածուն վաճառվում է «Անի» կոոպերատիվի գրախանութում 1. Երեւան, Հանրապետության հրապարակ, թիվ 2 կառավարական շենք

Ժողովածուի տպագրության կամ որեւէ այլ ձեւով բազմացումն ու տարածումն առանց իրավագիտության կենտրոնի թույլտվության արգելվում է օրենքով:

ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆՆ ԱՋԱԿՑՈՂ ԻՐԱՎԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԵՌՈՒՍՏԱՑՈՒՅՑ

15 մայիս

10.00 Հայլուր
10.20 Հենց այնպես
10.40 Մարդը եւ բնությունը
11.05 Մուլտկինոնկար «12 ամիսներ»
12.05 Էդ. Միրզոյան. «Սիմֆոնիա»
12.40 Գ/Ֆ «Փարավոն»
15.30 Քառուղիներ
16.00 Մարզաշխարհ
16.30 Ռուբիկոն
17.00 Հայլուր
17.20 Ոսկեփորիկ
18.00 Արա Բաղդալյանը յոթ պատասխան նեռում
18.30 Վավերագրական կինոնկար «Հեյ, Արագած, այմաւս վահան»
18.50 Խորան լուսո
19.00 Ընտրարշավ
Արքանյակային հեռարձակմամբ.
19.00 Գ/Ֆ «Սեր Ռուստամի մասին»
20.10 Հեռուստաներկայացում «Ինչպես էր նա խաբում սիրուհու ամուսնուն»
21.00 Հայլուր
21.35 Զինուժ
22.10 Անեկդոտների տանկյան
22.20 Բոհեմ
23.00 Ինչ կա չկա
23.30 Գ/Ֆ «Առանց փոխզիջման»
00.00 Հայլուր
00.15 Ֆիլմի շարունակությունը

11.00 «Ինչպես հասնել կատարելության». շեյփինգ Սինդի Քրոուֆորդի հետ
12.00 Տոմար
14.00 Ոչ նշանավոր մարդկանց կյանքը
14.15 Հրապարակ
14.30 Ա/Ֆ «Սահացող ճանապարհ-1»
15.45 Գ/Ֆ «Ծուղակ ծնողների համար»
17.50 Հմայիչ
18.00-19.00 Ընդմիջում
19.00 Մուլտֆիլմեր
19.30 Սուրհանդակ
19.45 Գ/Ֆ «Սինդբադ եւ խավարի աստեղների ճանապարհը»
21.30 Սուրհանդակ
22.00 Հեսազիծ
22.45 Քաղաքարշավ
23.15 Շատ ու փոքրամեծ
23.30 Սուրհանդակ
24.00 Անոդոր
00.05 Մի անգամ
00.10 VIDEOART PLUS
00.25 Սուր սենյակ
00.45 Պարապ զրույց
01.10 Գ/Ֆ «Տենչանքների հուրը»
02.30 Սուրհանդակ

9.00 Մուլտֆիլմ «Վագրիկը թեյնիկում»
9.05 Գ/Ֆ «Քանի մի փնտրիր...» (դերերում Պ. Կադոչնիկով, Կ. Գրիգորեւ, Ե. Պրոզլովա, Ա. Պորոխովշչիկով)
10.25 Հոգեւոր հովվի խոսքը. մետրոպոլիտ Կիրիլ
10.45 Անձնական գրադարան
11.00 Նորություններ
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Կենդանիների աշխարհում
16.55 Խելոքներն ու խելացիները
17.25 ՈՒՀԱ
17.55 Ֆուտբոլ. «Ռոտոր» (Վոլգոգրադ)-«Սպարտակ» (Մոսկվա) (18.55 Նորություններ)
20.00 Գ/Ֆ «Զորրո» (գլխ. դերում Ալեն Դելոն)
22.00 Ժամանակ
22.50 Հոկեյի աշխարհի առաջնություն (00.20 Սպորտային նորություններ)
01.20 Գ/Ֆ «Նարնջագույն զինվորը»

РТР

9.00 Մուլտֆիլմ «Բիբիգոն»
9.15 Գ/Ֆ երեխաների համար «Նրանք, ովքեր առեւանգել են լուսինը» (Լեհաստան)
10.30 Մուլտֆիլմ «Գորշ գայլն ու Կարմիր գլխարկը»
11.00 Բարի լույս, երկիր
11.30 Ինքդ քեզ ռեժիսոր
12.00 Հեռուստախաղ «Հարյուրը մեկին»
12.45 Սեր առաջին հայացքից
13.15 «Ոսկե բանալի»
13.30 Ընտանեկան հոգսեր Նատալյա Վարլեյի հետ
14.05 Սերիալ «Տարզան. արկածների պատմություն». «Տարզանի վերադարձը» (ԱՄՆ)
15.00, 21.00 Լուրեր
15.35 Իշխանության շաբաթ
16.05 Թոք շոու «Անուշ լինի»
17.00 Մանուշակագույն մշուշ
18.00 Հույժ գաղտնի
19.00 Իմ ընտանիքը
20.00 Հին բնակարան. 1985 թիվ (1-ին մաս)
21.35 Օսկար Ֆեյգմանը «Աստղերի հրապարակում»
23.50 «Պեպի ՏԵՖԻ»
00.00 Օլեգ Մենշիկովը «Պյութա Պյութա» դրամայում

16 մայիս

10.05 Առավոտ լուսո
10.15 Բարեւ
11.45 Շախմատ-64
12.00 Զինուժ
12.50 Զտրանակ
13.20 Գ/Ֆ «Վեստայդյան պատմություն»
15.35 Հեռուստաթատրոնի տեսադարանից Դյուրենմաթ «Պատավորն ու դահիճը»
17.00 Հեռուստախաղ «Ֆորտ Բոյարի բանալիները»
17.50 Հեքիաթների դաշտ
18.30 Ընտրարշավ
Արբանյակային հեռարձակմամբ.
18.30 Գ/Ֆ «Ռուստամ եւ Զոհրաբ»
20.05 Երգում է Ռուբեն Մաթեւոսյանը
20.35 Վավերագրական կինոնկար «Վեմ»
20.00 Խորհրդարանական ժամ
20.30 Ընտրարշավ
21.00 Օրակարգ
21.35 Համայնապատկեր
22.00 Ծիծաղի տուն
23.00 8 1/2 Գ/Ֆ «Յոթ»

11.00 «Ինչպես հասնել կատարելության». շեյփինգ Սինդի Քրոուֆորդի հետ
12.00 Տոմար
14.00 Ոչ նշանավոր մարդկանց կյանքը
14.15 Մրցաշար N 1. մինի ֆուտբոլ. Եվրոպայի չեմպիոնների գավաթի խաղարկության եզրափակիչ
16.05 Հրապարակ
16.15 Բազմամարտ. Հայաստանի ազգային առաջնություն
17.05 Մուլտֆիլմեր
17.30 Գիտաստղեր
18.00-19.00 Ընդմիջում
19.00 Գ/Ֆ «Բարոն Մյունհաուզենի արկածները»
21.05 Ի դեպ
21.35 Թեյի հրավեր
22.10 Քաղաքարշավ
22.30 «Յոթ քար» լրատվական-վերլուծական ծրագիրը
23.00 Հեսազիծ Հովիկ Աղազարյանի մասնակցությամբ
23.40 Գ/Ֆ «Համլետ»
01.40 Խուժան ալիք

9.00 Մուլտֆիլմ «Վագրիկն արեւածաղկի վրա»
9.10 Գ/Ֆ «Խենթուկները» (կատակերգություն, վրացֆիլմ)
10.30 Դիսնեյ-ակումբ «Չրահարսը»
11.00 Նորություններ
11.15 Կոհլովի «Անլուրջ նոթերը»
11.30 Քանի դեռ բոլորը տանն են
12.10 Վաղորդյան աստղ
13.00 Բանակային խանութ
13.35 Նվագիր, հարմոն սիրելի
14.00 Գյուղական տեղեկատու
14.30 Գիտավավերագրական ֆիլմ «Կուստոյի թիմի բոլոր ճանապարհորդությունները»
15.25 Ծիծաղի համայնապատկեր
16.00 Նորություններ
16.15 Ճանապարհորդների ակումբ
17.00 Ֆուտբոլի տեսություն
17.30 Դիսնեյ-ակումբ «Տիմոնն ու Պումբան»
17.55 Դիսնեյ ակումբ «Ալադին»
18.20 «Հիշում եմ... սիրում եմ...». Յան Ֆրենկել
18.55 Հոկեյի աշխարհի առաջնություն. եզրափակիչ
22.00 Ժամանակ
22.35 Գ/Ֆ «Փակի տակ» (դերերում Ս. Ստալոնե, Դ. Սադերլենդ)
00.30 Սպորտային նորություններ
00.50 «Լուսամփոփ». Յուրի Բաշմետ
01.20 Գ/Ֆ «Չզուցանցել, կարմիր սնդիկ է» (դետեկտիվ)

РТР

9.00 Մուլտֆիլմ «Մատնաչափիկը»
9.30 Ծառայում եմ հայրենիքին
10.00 Գյուղական լուրեր
10.30 РТР-ի փոստը
11.00 Բարի լույս, երկիր
11.30 Մանկան շուրթերով
12.00 «Անշլագը» ներկայացնում է
12.30 «Քաղաքիկ»
13.00 Ռուսական լոտո
13.40 Գրքերի աշխարհը Լեոնիդ Կուրավլյովի հետ
14.05 Սերիալ «Տարզան. արկածների պատմություն». «Տարզանի վերադարձը»
15.00 Լուրեր
15.30 Դատեւություն
16.10 Խորհրդարանական ժամ
17.10 Սերիալ «Օրենք եւ կարգեր»
18.00 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
19.00 Անդրեյ Սոկոլովը, Մարինա Մայկոն, Մարինա Վլադին «Արնախումները» ֆիլմում
21.00 Հայելի
21.55 Սթիվեն Սիգալը «Հայրենասերը» ֆիլմում (ԱՄՆ)
23.30 «Պեպի ՏԵՖԻ»
23.45 Կ-2-ը ներկայացնում է
00.40 Հերթապահ բաժանմունք
01.10 Կ-2 կինոդահլիճ. Գ/Ֆ «Բարի լույս, Բաբելոն»

17 մայիս

9.00 Մուլտկինոնկար «Ասանի խոզանակ բադուհին»
9.20 Բարի լույս, Հայաստան
10.20 Օրակարգ
10.55 Հեռուստասերիալ «Ոխերոցը»
11.50 Համայնապատկեր
12.20 Բոհեմ
13.00 Հայլուր
13.15 Վավերագրական կինոնկար «Երեւանյան երազողներ»
17.00 Հայլուր
17.20 Տունտունիկ
17.40 Հեռուստասերիալ «Ոխերոցը»
18.35 Հիթ շերտ
19.00 Ընտրարշավ
Արբանյակային հեռարձակմամբ.
19.00 Գ/Ֆ «Անիծվածները»
20.40 Արամ Խաչատրյան. «Գայանե»
21.00 Հայլուր
21.30 1 լուր
21.40 Հեռուստակապավոր
21.45 Այսօր
22.10 Կորնվող ֆիլմերի էկրան. «Զորրոյի նշանը»
23.40 Հենց այնպես
00.00 Հայլուր
00.15 Արտակարգ ալիք
00.30 Ոսկե երեկոյան
01.30 Հեռուստասերիալ «Երեկ, այսօր, վաղը»
Արբանյակային հեռարձակմամբ.
02.00 Հեռուստասերիալ «Քաղցր գետը»
03.00 Բարի լույս, Հայաստան

09.00 Տոմար
11.00 Գ/Ֆ «Օր առաջին» (1-ին մաս)
ախարհին Յոթ քար (կրկնություն)
19.00 Մուլտեր
19.30 Սուրհանդակ
20.00 Հմայիչ
20.30 Աստարեզ
21.15 Մուլտ դադար
21.30 Սուրհանդակ
22.10 Հեսազիծ Հրաչ Սարգսյանի մասնակցությամբ
22.55 Ավետսա
23.30 Սուրհանդակ
00.00 Անոդոր
00.05 Մի անգամ
00.10 «Մրցաշար N 1». Գրան Պրի մոտոմրցարշավ, ֆորմուլա 3000 կարգի FIA միջազգային մրցարշավ
01.30 Սուր զգացողությունների սիրահարների «Շլացնող Ասիա»
02.30 Սուրհանդակ

11.30-15.40 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Տիեզերական ոստիկանություն»
16.45 Մուլտֆիլմ
16.55 Աստղային ժամ
17.30 Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալ «Հանուն սիրո»
19.00 Նորություններ
19.15 Գուշակիր մեղեդին
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.10 «Մենք»
20.50 Սերիալ «Սյոզուն»
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45 Սերիալ «Լեոնցին IV»
23.45 Հայացք
00.30 Թերեւս
00.45 Գ/Ֆ «Սեր հրաշունչ տարիների մասին» (ըստ Ա. Դովժենկոյի սցենարի, ռեժիսոր Յու. Սոլնցեւա, դերերում Վ. Անտրեեւ, Ա. Լուչկոնով, Վ. Մերկուրեւ, Զ. Կիրիենկո, 1960 թ.)

РТР

8.00-10.45 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.20 Բոլորի շուրթերին
8.45 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների օրագիր»
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.45 Արդանքներ փոստով
11.10 Սերիալ «Միլեդի»
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.05 Լուրեր
12.35 Կարճամետրաժ ֆիլմեր «Քրեյզի», «Արեւոտ օր առնան վերջին»
13.30 Հայելի
14.30 Խանութ բազմոցի վրա
15.30 Սերիալ երեխաների համար «Հրաշագործը. մեծ փնտրողի երկիրը»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.15 Երաժշտություն, երաժշտություն...
17.30 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Աշտարակ
18.55 «Պեպի ՏԵՖԻ». ամենամյա ազգային հեռուստատեսային մրցանակի օրագիրը
19.10 Հանցագործություն եւ պատիժ
19.20 Ստանիսլավ Լյուբշինը եւ Մարիանա Վերտինսկայան «Կինը ծովում» ֆրանսիական դրամայում
20.30 Սերիալ «Այո, պարոն մինիստր» (Անգլիա)
21.40 Սամուրայներ
21.50 Սեր առաջին հայացքից
22.25 Կինոյի ժամ. Ալեքսանդր Պանկրատով-Չորնին, Ռոբերտ Խաչատրյանը, Միխայիլ Դերժավինը «Նոր օդեոն» ֆիլմում
23.45 Ակումբ մասաժ
00.50 Հերթապահ բաժանմունք

ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՆՎՃԱՐ Հայաստանի առեւտրական ձեռնարկությունները ներկայացնող «ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ ՄԵԾԱԾԱԽ ԵՎ ՄԱՆՐԱԾԱԽ» տեղեկագիրը ձեռնարկություններին տրամադրվում է անվճար: **Զանգահարել 581351, 569393 «ՍՓՅՈՒՌ»**

«[illegible]» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դաշինք 69149. Պատվեր 1049. Տպաքանակը 4000. Ստորագրված է տպագրության 14. 05. 1999. Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@